

ΑΠΟΘΗΚΗ

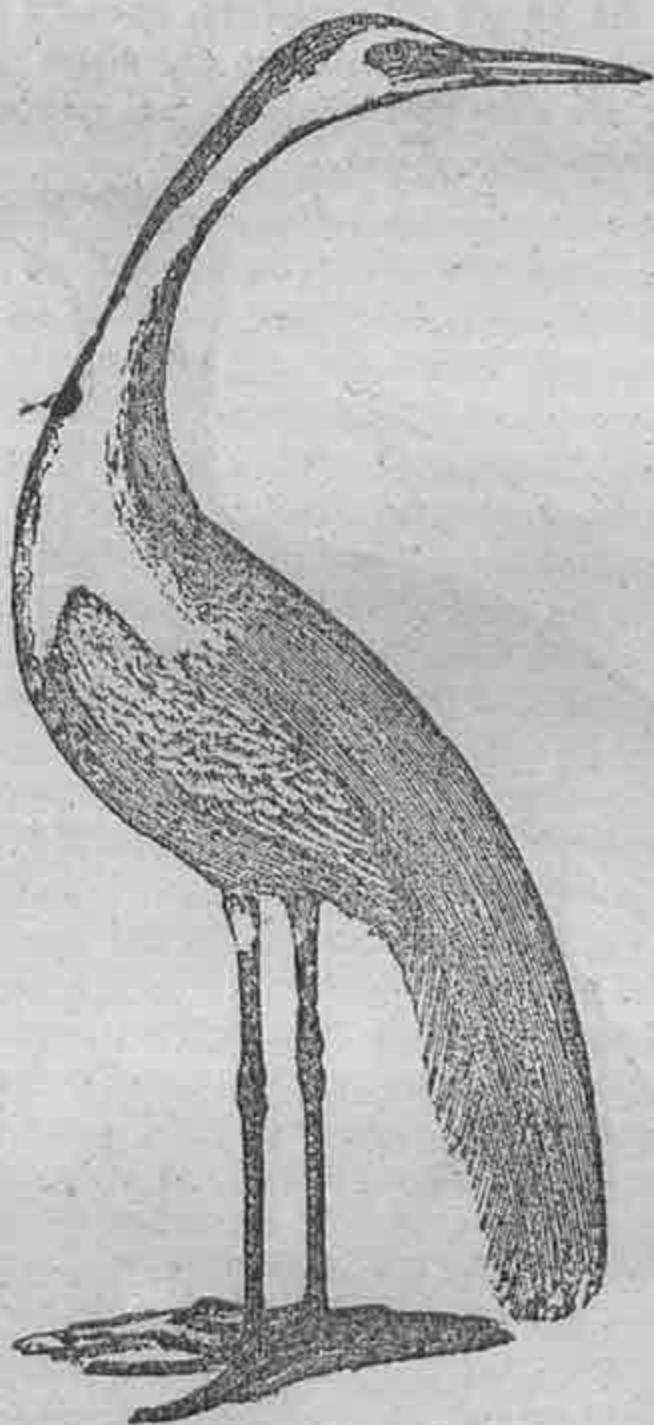
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΜΑΡΤΙΟΣ, 1840.]

[ΑΡΙΘ. 39.]

Ο ΕΡΩΔΙΟΣ

Λευκός Έρωδιός.

Οι Γέρανοι, οι Πελαργοί, και οι Έρωδιαί, συγγενεύουν τα μέγιστα πρὸς ἀλλήλους· διακρίνονται δὲ, ὁ μὲν γέρανος φαλακρὰν ἔχων τὴν κεφαλὴν· ὁ πελαργός, γυμνὴν τῶν ὀφθαλμῶν τὴν περιφέρειαν· ὁ δ' ἔρωδιός, ὀδοντωτὸν, ὡς πριόνιον, τὸν μέσον ἑκάστου ποδὸς δάκτυλον.

Τῶν ἔρωδιοῦ ὑπάρχουσι πολυάριθμα εἶδη· ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει τρία μόνον τὰ κυριώτερα, λέγων, (Β. Σ'. Κ. α.), 'Τῶν δ' ἔρωδιῶν ἔστι τρία γένη· ὁ τε πέλλος, καὶ ὁ λευκός, καὶ ὁ ἀστερίας καλούμενος.' Κοινότερος ἐκ τούτων εἶναι ὁ πέλλος ἔρωδιός, τοῦ ὁποῦν τὸν τραχηλὸν στολίζει κρεμαστὸς λόφος στενῶν ὑπομαύρων

3 δ'.

πτερῶν. Ὁ Brisson ἀπαριθμεῖ τεσσαράκοντα ἑπτὰ εἶδη, διάφορα τὸ μέγεθος, τὸ σχῆμα, καὶ τὰ πτερά· καὶ μὲ δυνάμεις προσηρμοσμένας εἰς τοὺς τόπους τῆς αὐτῶν διατριβῆς, ἢ τὸ ἰδιαίτερον ἑκάστου ἐπιτήδευμα. Ἄλλ' ὅσον καὶ ἂν διαφέρωσιν οἱ ἔρωδιοὶ κατὰ τὸ χρῶμα, τὸ μέγεθος, ἢ τὸ σχῆμα τοῦ ῥάμφους, ἅπαντες ὁμῶς ἔχουσι τὰ αὐτὰ ἦδη, ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα, δειλοὶ ὄντες, ἄρπαγες, καὶ ὀκνηροὶ, καὶ, μ' ὅλον τοῦτο, ἀπληστον ἔχοντες ἀδηφαγίαν. Ἄλλα μὲν πτηνὰ παχύνονται διὰ τῆς πολυφαγίας· ταῦτα δὲ, ἂν καὶ ὀλεθριώτατα καὶ παρὰ φύσιν λαίμαργα, ἔχουν πάντοτε σώματα ἰσχνὰ καὶ θνησιμαῖα.

Ὁ κοινὸς ἔρωδιός εἶναι ὡς πρὸς τὸν ὄγκον αὐτοῦ ἐλαφρότατος, ζυγίζων μόνον περὶ τὴν μίαν ὀκτὴν καὶ ἑν τέταρτον, μολονότι μῆκος μὲν ἔχει τριῶν ποδῶν καὶ τεσσάρων δακτύλων, μετρούμενον ἀπὸ τὴν ἄκραν τῶν ἔμπροσθίων δακτύλων εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ῥάμφους, ἕκτασιν δὲ πτερύγων, ὑπὲρ τοὺς πέντε πόδας. Ῥάμφος ἔχει μακρότατον, πέντε δακτύλων ἀπὸ τὴν ἄκραν εἰς τὴν βάσιν· ὄνυχας μακροὺς καὶ ὀξεῖς, τὸν δὲ μέσον ὀδοντωτὸν ὡς πριόνιον. Πλὴν, ἂν καὶ φαίνεται διὰ πόλεμον κατὰ πλυσμένον, χαρακτηρίζεται, ὡς προείπαμεν, ὑπ' ὀκνηρίας καὶ δειλίας, ὥστε φεύγει καὶ ἀπὸ τὸν μικρότατον ἱέρακα.

Οἱ ἔρωδιοὶ ἔμποροῦν μὲν νὰ λογίζωνται ὡς ὄρνεις ἀποδημητικοί, ἀλλ' εἰς πάντα τόπον στίκουν ἢ ἀναχωροῦν κατὰ τὴν ἀφθονίαν ἢ ἔλλειψιν τῆς τροφῆς. Πούποτε δὲν εὐρίσκονται πάμπολλοι, ἂν καὶ ὑπάρχωσιν εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τῶν βορεινῶν καὶ εὐκράτων χωρῶν τῆς Παλαιᾶς Ἡπείρου, Ἰσως δὲ καὶ τῆς Νέας. Κατὰ τὴν Εὐρώπην πλεονάζουσι μᾶλλον εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, καὶ Ὀλλανδίαν.

Τὰς φωλεὰς κατασκευάζουσι ἐφ' ὑψηλῶν δένδρων, καὶ μάλιστα ὄρουων, σιμώτατα ῥυάκων καὶ βάλτων. Ἡ φωλεὰ εἶναι χωρητικὴ, συνισταμένη ἐξωτερικῶς μὲν ἀπὸ κλαδίσκων, ξηρᾶς βοτάνης, καὶ καλάμους, ἐσκεπασμένη δ' ἔσωθεν μὲ πτερά καὶ μαλλίον. Εἰς ταύτην ἐναποθέτει τὰ ὠὰ ἢ θήλεια, τρία τὸν ἀριθμὸν ἢ τέσσαρα, ἰσομεγέθη περίπου μὲ τὰ τῆς κοινῆς ὄρνιθος, ἀλλὰ πλέον μακρῶν, καὶ πρασινωπὰ μελάγχρονα χωρὶς κηλίδων. Ὁ ἄρρην δὲν συμμετέχει ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ἐπωασμοῦ· ἀλλὰ περιπίπτει εἰς ζήτησιν τροφῆς, ἐνόσω ἢ θήλεια τὸν γόνον αὐτῆς ἐπιμελεῖται. Ἀγαπῶσι μάλιστα τὴν συντροφίαν τῶν κοράκων, οἵτινες ὁμῶς

πολλάκις ἀφαρπάξουσι τὰ ὕδα· οἱ δὲ ἰέρακες, αἱ γαλαῖ, καὶ αἱ ἰκτίδες, φέρουσιν ὄλεθρον εἰς τὰ νεογνά. Καὶ οἱ δύο γονεῖς προβλέπουσι τὴν τροφήν τούτων, ἀφθονίαν ἰχθύων εἰς αὐτὰ φέροντες. Ἄλλ' ἅμα γένωσιν ἱκανὰ εὐκόλως νὰ πετώσι, διώκονται ἀπὸ τὴν φωλεάν, καὶ προβαίνουν ἕκαστον ἀποκεχωρισμένον εἰς ζήτησιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ τροφῆς.

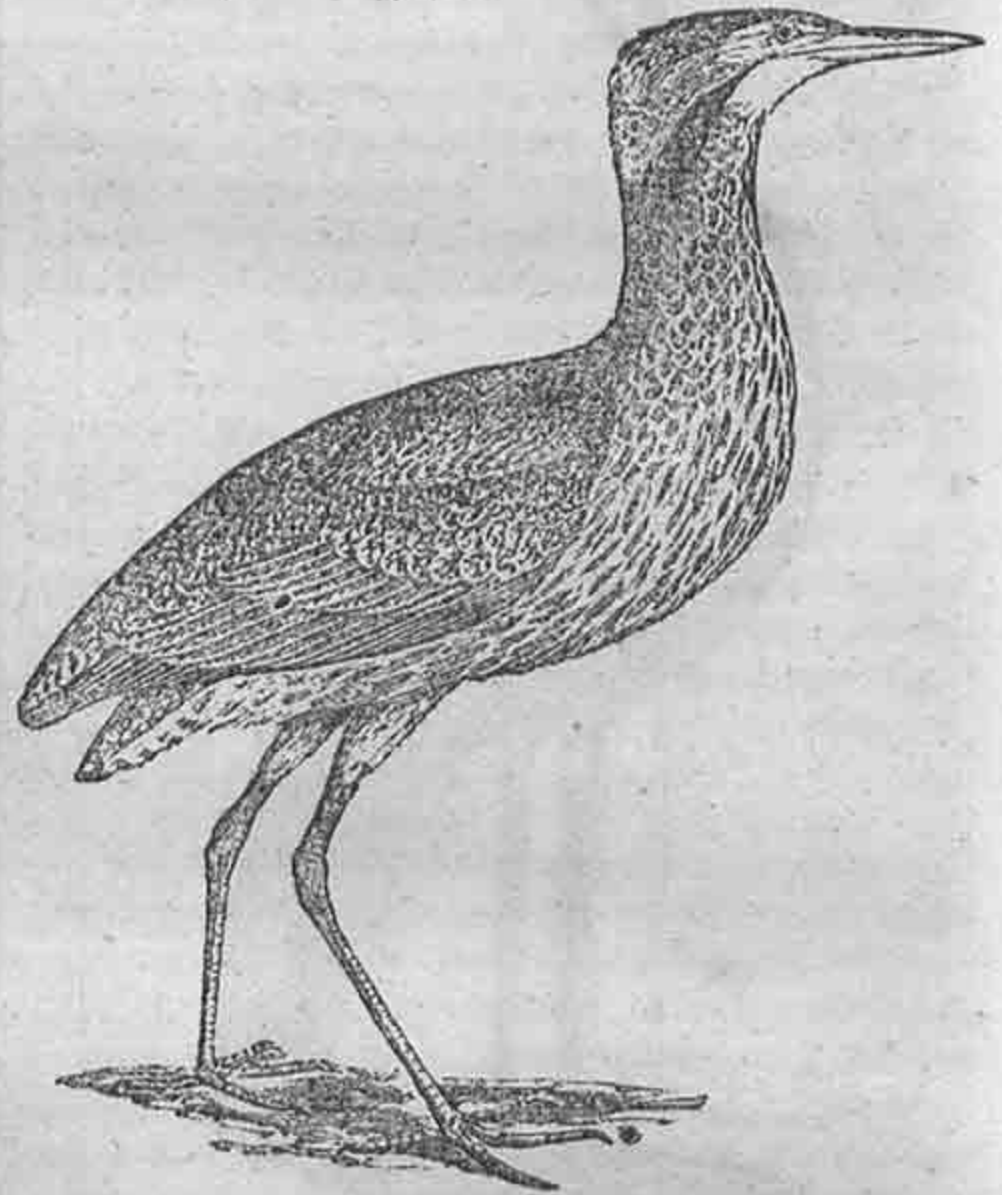
Οἱ δὲ ἡλικιωμένοι ὄρνεις, περὶ τὰ μέσα τοῦ Αὐγούστου τὰς φωλεὰς ἀφίνοντες, περιπλανῶνται ἀπὸ ῥύακος εἰς ῥύακα, καὶ ἀπὸ λίμνης εἰς λίμνην, συνερχόμενοι, καὶ τάγματα συγκροτοῦντες βαθμηδὸν αὐξανόμενα, καθόσον ἐγγίξει ἡ ψυχρὰ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἄρα. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου ἀπαντῶνται πολλάκις συντροφίαι ἀπὸ εἴκοσι ἕως τριάκοντα εἰς τὸν αὐτὸν τόπον· ὡς δὲ σφοδρῆναι τὸ ψύχος, ἀρχίζουν τὰς πρὸς νότον μεταναστεύσεις.

Ἡ τροφή αὐτῶν σύγκειται, ὡς ἐπιτοπλεῖστον, ἀπὸ ἰχθύας τῶν γλυκέων ὑδάτων, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸν γόνον τοῦ κυπρίνου καὶ τῆς θράσσης. Πρὸς καταδίωξιν τούτων ἐμβαίνουν εἰς τὰ ὕδατα μέχρι τῶν γονάτων (ἢ μᾶλλον τοῦ γόνατος, καθότι ἐπιστηρίζονται μόνον ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ποδός) καὶ στέκουν ἡσύχως περιμένοντες τὴν προσέγγισιν τῶν ὀφθαρίων. Παρατηρήθη δὲ οὐχὶ μόνον ὑπὸ τῶν χυδαίων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν πλέον ἀξιοπίστων ἀνδρῶν, ὅτι τὰ ἰχθύδια συνέρχονται πολυάριθμα πῆριξ αὐτῶν· καὶ ἡ κοινὴ μὲν ἐξήγησις τούτου εἶναι ὅτι τὰ σκέλη των μεταδίδουν ὁσμὴν τινὰ ἰδιαιτέραν εἰς τὸ ὕδωρ, ἣτις ἐφελκῆται τὰ ὀφάρια πρὸς τὸν ἑαυτῶν ὄλεθρον. Ἄλλὰ πολὺ πιθανώτερον φαίνεται ἐκ νεωτέρων παρατηρήσεων, ὅτι τὴν ἐλκυστικὴν ταύτην δύναμιν λαμβάνει τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὰ εἰς αὐτὸ πίπτοντα περιττώματα τοῦ ὄρνιθος, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ πείρας ἀπεδείχθη, ἀδηφάγως κατατρύγουν οἱ ἰχθύες. Ὁ καιρὸς τοῦ ἀλιεύειν εἶναι συνήθως πρὸ τῆς ἀνατολῆς ἢ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Γενικῶς καταπίνουσι ὀλόκληρον τὸ θήρυμα· λέγεται δὲ ὅτι πολλὰ χέλια διαφεύγουσι ἀπὸ τὰ ἐντόσθιά των ζωντανά, ὥστε πολλάκις κατατρύγονται καὶ δεύτερον ὑπὸ τῶν λαιμάργων ἐρωδιῶν. Ἐκτὸς τῶν ἰχθύων, οἱ βάτραχοι συνιστῶσιν οὐ μικρὸν μέρος τῆς τροφῆς αὐτῶν· κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα, εἰς κοχλίας καὶ σκώληκας συχνὰ περιοριζόμενοι, ἀπομένουν πτερὰ μόνον καὶ κόκκαλα.

Οἱ ἐρωδιοὶ πιάνονται διαφοροτρόπως. Ποτὲ μὲν τουφεκίζονται ἐνῶ ἀλιεύουσι, ἢ ἐνῶ βραδείως εἰς τὰς ὄχθας περιπίπτανται. Ἄλλοτε ἰχθύς προσκολλᾶται εἰς ἀγκίστρον ἐπὶ σχοινίῳ δεδεμένον, καὶ ἀφίεται νὰ κολυμβῆ ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὅπου οἱ ἐρωδιοὶ συχνάζουσιν· ὥστε, τρόπον τινά, καὶ αὐτοὶ ἀλιεύονται. Ὅτε ἤκμαζεν εἰς τὴν Εὐρώπην ἢ διὰ τῶν ἰεράκων ἄγρα, ὑπέρτατος αὐτῆς κλάδος ἐλογίζετο ἡ καταδίωξις τοῦ ἐρωδιοῦ· καθότι αἱ ἰσχυραὶ αὐτοῦ πτέρυγες, ἀνώτεραι παντὸς ἄλλου πτηνοῦ ἰσομεγέθους, ἐνίσχυαν αὐτὸν νὰ ἀναβαίη εἰς ἀπίστευτον σχεδὸν ὕψος, καὶ οὕτω παραπολὺ νὰ βασιανίζῃ τὰς τοῦ ἰεράκος δυνάμεις.

Νέος πιασθεὶς, εὐκόλως συνειθίζει τὴν αἰχμαλωσίαν

ὁ ἐρωδιός· ἀλλ' οἱ πρεσβύτεροι, πᾶσαν τροφήν ἀποποιούμενοι, φοφοῦν ἀπὸ τὴν ἀφαγίαν. Ἦτο ποτὲ συνήθεια εἰς τινὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, ὅπου οἱ ἐρωδιοὶ ἐχρειάζοντο πρὸς ἐξάσκησιν τῶν ἰεράκων, μετὰ βίας νὰ γμίψωσι τὴν κοιλίαν αὐτῶν ἀπὸ τροφῆς, καὶ νὰ δένωσι ψάδας κομμάτιον περὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν, ὥστε νὰ μὴ δύνανται πλέον νὰ τὴν ἐξεμῶσι. Κάποτε ὁμως ἡμερόνονται καὶ οἱ γηραῖοι, καὶ μάλιστα οἰκιοῦνται μὲ τοὺς ἀνθρώπους· ἱστορεῖται ὅτι ἓνας, ἀφοῦ καιρὸν τινὰ τοῦ παρεγέμιζαν ἀπὸ τροφῆς τὴν κοιλίαν, καὶ τοῦ ἔδεσαν τὸν τράχηλον, διὰ νὰ μὴ τὴν ἀπορρίπτῃ, ἡμερώθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε πετώμενος ἠκολούθει τὸν κύριον αὐτοῦ, ἤρχετο εἰς τὸν οἶκον προσκαλούμενος, καὶ τροφήν ἐλάμβανεν ἐξ ἀνθρωπίνων χειρῶν.

Ἄσπεριος Ἐρωδιός.

Ὁ Ἄσπεριος Ἐρωδιός ἔχει χαρακτηριστικὸν ἰδιάζον μελαγχολικὴν τινὰ, τρομερὰν βοήν, ἣτις, τὸ ἑσπέραις συνήθως ἀκουομένη, προξενεῖ δυσεξάλειπτον ἐντύπωσιν. Ὁμοιάζει τὸν διακεκομμένον τοῦ τάρου μυκηθμόν, βαθυτέρα ὁμως καὶ τρανωτέρα, εἰς ἐνὸς μελίου ἀπόστασιν ἀκουομένη, ὡς νὰ προήρχετο ἀπὸ τινος φοβεροῦ ὄντος, εἰς τὰ βάθη τῶν ὑδάτων διατρίβοντος.

Ὁ τὸν φρικώδη ὁμως ταῦτον ἦγον ἐκπέμπων ὄρνις δὲν εἶναι τοῦ πέλλου ἐρωδιοῦ ἰσομεγέθους, ἀλλὰ μικρότερος, ἀσθενέστερον ἔχων ῥάμφος, περὶ τοὺς τέσσαρας μόνον δακτύλους μακρὸν. Ἀπὸ τὸν πέλλον διαφέρει ὁ ἄσπεριος ἐρωδιός κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος εἰς τὸ χρῶμα, ὃν ἐν γένει ὑπωχρον κίτρινον, μὲ μαῦρα στίγματα καὶ μαύρας σειράς. Ὁ λάρυγξ αὐτοῦ εἶναι ἀρμόδιος εἰς

παραγωγήν τοῦ ἤχου, διὰ τὸν ὁποῖον τόσον φημίζεται τὸ κάτω μέρος αὐτοῦ, τὸ εἰς τοὺς πνεύμονας διασχιζόμενον, ἔχει λεπτήν ἐλευθέραν μεμβράναν, ἥτις δύναται, ἀέρας πληρομένη, νὰ ἐκκενοῦται κατ' ἀρέσκειαν. Ἀκούονται δὲ ὡς ἐπιτοπλεῖστον οἱ μυκηθμοὶ οὔτοι ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος ἕως τὰ τέλη τοῦ φθινοπώρου· καὶ μολονότι διεγείρουν εἰς ἡμᾶς φόβον, δὲν εἶναι εἰμὴ προσκλήσεις ἐρωτικά, ἢ γαμηλίου χαρᾶς ἀποτελέσματα.

Τὴν ἡμέραν κρύπτεται ἄφωνος εἰς τὰ ὑδατώδη χόρτα, ἀρχίζει δὲ τὸ κράξιμον αὐτοῦ πρὸς τὸ ἑσπέρασ, βοῶν ἐξάκις ἢ ἐπτάκις, ἔπειτα δὲ παύων δέκα ἢ εἰκοσι λεπτά, καὶ πάλιν τὸν αὐτὸν ἤχον ἀνανεόνων. Τὸ κράξιμον ὁμοῦ τοῦτο ποτὲ δὲν ἐκπέμπει πλὴν ἀτάραχος ὦν καὶ ἐλεύθερος. Ὅταν πατηθῶσι τὰ χορταρώδη αὐτοῦ καταγώγια, ὅταν φοβῆται ἢ περιμένη τὴν προσέγγισιν ἐχθροῦ, φυλάττει ἄκραν σιωπὴν. Παρομοίως καὶ εἰς αἰχμαλωσίαν εὐρίσκόμενος, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀνθρώπου, οὔτε φωνὴν ἐκβάλλει, οὔτε ζωὴν χαίρειται, οἰκτρὸν ὄνειρον διαμένον, ἐξίσου ἀνίκανον ἀγάπης ἢ διδασκαλίας. Ἄλλ' ἂν καὶ πάντοτε τοὺς μυκηθμοὺς αὐτοῦ ἀφίνη ἐν μοναξίᾳ, ἔχει κραυγὴν τινα, γενικῶς ἀκουομένην ὅπταν τὴν ἄγραν συλλαμβάνη, καὶ ποτε ἐκ φόβου προερχομένην.

Ὁ ἀστερίας ἐρωδιὸς δὲν εἶναι οὔτε τόσον ὀλέθριος, οὔτε τόσον ἀδηφάγος, ὅσον ὁ πέλλος. Τρῶγει βατράχους, ἐντομα, καὶ φυτὰ· μολονότι δὲ τόσον ὁμοῖος τοῦ πέλλου ἐρωδιοῦ κατὰ τὸ σχῆμα, πολὺ ὁμοῦ διαφέρει αὐτοῦ κατὰ τὰ ἦθη καὶ τὰς ὀρέξεις. Ὁ πέλλος οἰκοδομεῖ τὴν φωλεάν αὐτοῦ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὑψηλοτάτων δένδρων· ὁ ἀστερίας χαμηλὰ μεταξὺ τῶν εἰς τὰ ἔλη χόρτων. Ὁ πέλλος γεννᾷ τέσσαρα ὠὰ· ὁ ἀστερίας ἐπτὰ ἢ ὀκτώ. Ὁ πέλλος τρέφει πολλὰς ἡμέρας τὰ νεογνά του· ὁ ἀστερίας μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὀδηγεῖ αὐτὰ πρὸς τροφήν. Εἰς βραχυλογίαν, ὁ πέλλος εἶναι ἰσχυρὸς καὶ νεκρώδης, ἀπὸ ζῶα τοπλέον τρεφόμενος· ὁ ἀστερίας γεμάτος καὶ παχύς, καθότι τρῶγει καὶ φυτὰ, ὅταν λείψωσι τὰ ζῶα.

Ἡ πρὸς τὸ πτηνὸν ἄρα τοῦτο ἐχθρα τῶν χυδαίων δὲν προέρχεται ἀπὸ τὰς ἀδηφάγους ὀρέξεις, ἀλλ' ἀπὸ τὴν βαθεῖαν μελαγχολικὴν αὐτοῦ βοήν. Ἐνθυμούμαι εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἐξώδευσα τὴν παιδικὴν ἡλικίαν μου, πόσον τρόμον ὁ ἤχος αὐτοῦ διήγειρεν· ἐλογίζοντο αὐτὸν ὡς κακοῦ προμήνυμα· καὶ ἂν ἀπέθνησκέ τις, ἔλεγαν ὅτι τὸ κακὸν ἦτον ἀναπόφευκτον, διότι ὁ νυκτικὸραξ εἶχε προειπεῖν αὐτό· ἂν δ' ἐτύχαινε κάνεις νὰ μὴν ἀπαθάνη, ὁ ψόφος βωδίου ἢ προβάτου ἐπλήρονε τὴν προφητείαν.

Ὅποῖαν ὁμοῦ καὶ ἂν ἐμπνέη φρίκην εἰς τοὺς ἀπλοῦς, τὸ κρέας αὐτοῦ τιμᾶται τὰ μέγιστα ὑπὸ τῶν τρυφηλῶν. Διὸ καὶ τόσον προθύμως ζητεῖ αὐτὸν ὁ ὄρνιθοθήρας, ὅσον τὸν ἀποφεύγει ὁ χωρικός· ὦν δὲ ὄρνις βραδύπτερος, σπανίως διασώζεται.

Ὁ Λευκερώδιος Πλατύραμφος εἶναι ὄρνις ἀποδημητικός, οὐχὶ πολὺ ἄγριος, καὶ ὀλίγον τὴν μετὰ τοῦ ἀνθρώ-

Λευκερώδιος Πλατύραμφος.

που συμβίωσιν ἀποστρεφόμενος. Εὐρίσκεται εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τοῦ παλαιοῦ κόσμου. Πλεονάζει μάλιστα κατὰ τὸ θῆρος εἰς τὰ ἐλώδη παράλια τῆς Ὀλλανδίας· βλέπεται προσέτι εἰς τὴν Προυσσίαν, Σιλεσίαν, καὶ Πολονίαν, καὶ προβαίνει ἕως εἰς τὴν Λαπωνίαν. Καθόσον ὁ χειμὼν πλησιάζει, μεταναστεύει εἰς θερμότερας χώρας, καὶ διατρίβει εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀφρικῆς, ἐκτεινόμενος μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος.

Συχνάζει δὲ περὶ τὰς λίμνας καὶ τοὺς ποταμούς. Τὴν φωλεάν κτίζει ποτὲ μὲν ἐφ' ὑψηλῶν δένδρων, ποτὲ δὲ μεταξὺ καλάμων καὶ σπάρτων, καὶ τὰ ὠὰ εἶναι ἀπὸ δύο ἕως τέσσαρα, γενικῶς τρία, κάποτε ὀλόλευκα, συνεχέστερον δὲ λευκὰ σεσημειωμένα μὲ σκοτεινὰ ἐρυθρὰ στίγματα.

Ὡς ἐπιτοπλεῖστον οἱ λευκερώδιοι πλατύραμφοι τρῶγουν βατράχους, φρόνους, καὶ ὄφεις· ἐξ ὧν, μάλιστα εἰς τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, ἀφανίζουσι πληθὺς μέγα. Οἱ δὲ κάτοικοι τῆς χώρας ἐκείνης ὑπολήπτονται αὐτοὺς ὅσον οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι τὴν Ἰβιν, καὶ τοὺς ἀφίνουσι ἐλευθέρως νὰ περιτρέχωσιν εἰς τοὺς οἴκους των.

ΠΕΡΙ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ.

Ἡ ΜΕΝ⁹ ἀδολεσχία εἶναι ἀπέραντος σειρά λόγων ἀπροβουλεύτων καὶ ἀσυναρτήτων. Ὁ δὲ ἀδόλεσχος τοιοῦτος, ὥστε, καθίσας πλησίον ἐκείνου, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζει, πρῶτον μὲν ἐγκωμιάζει τὴν γυναῖκά του· ἔπειτα διηγεῖται τὸνειρον, τὸ ὁποῖον εἶδε τὴν νύκτα· ὑστερον ἐπαριθμεῖ ἐν πρὸς ἐν ὅσα βρώματα εἶχεν εἰς τὸ δεῖπνον. Ἐπειτα, προχωρῶν εἰς τὴν ὁμιλίαν, λέ-

γει, ὅτι οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι εἶναι πολλὰ πονηρότεροι τῶν παλαιῶν· καὶ ὅτι ὁ σῖτος ἐτιμήθη εἰς τὴν ἀγοράν· καὶ ὅτι πολλοὶ ξένοι ἔρχονται· καὶ ἡ θάλασσα πλέεται καλῶς ἀπὸ τῶν Διονυσίων καὶ ὑστερον· καὶ ἂν ὁ Θεὸς βρέξῃ, θέλουσιν εὐτυχήσειν τὰ γεννήματα, καὶ ὅτι τὸ ἐρχόμενον ἔτος θέλει γεωργήσειν τὸν ἀγρὸν του· καὶ ὅτι ὁ Δάμιππος ἔστησε μεγάλην λαμπάδα εἰς τὰ μυστήρια· καὶ, Πόσοι εἶναι οἱ κίονες τοῦ ὠδείου, καὶ, Ὅτι χθὲς τοῦ ἤλθεν ἐμετός· καὶ, Ποία ἡμέρα εἶναι σήμερον; καὶ, ἂν τὸν ὑποφέρῃ τις, δὲν ἀναχωρεῖ, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ λέγῃ, ὅτι τὸν Βοηδρομιῶνα εἶναι τὰ μυστήρια, καὶ τὸν Πυανεψιῶνα, τὰ Ἀπατούρια, καὶ τὸν Ποσειδεῶνα, τὰ εἰς τοὺς ἀγροὺς ἑορταζόμενα Διονύσια. Πρέπει λοιπὸν νὰ φεύγῃ τις τάχιστα τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους, καὶ ἀνιστάμενος ν' ἀπομακρύνηται, ἂν θέλῃ νὰ μένῃ ἀνενόχλητος ἀπὸ πυρετόν. Διότι εἶναι δύσκολον νὰ συνδιατρίβῃ τις μετὰ τοὺς μὴ διακρίνοντας μήτε καταπαύσεως καιρὸν, μήτ' ἐργασίας.—ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ.

ΣΗΛΙΑ ΤΙΜΙΟΤΗΣ.

ΚΑΤΑ τὸ διάστημα τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν, ἀπλοῦς τις γεωργὸς, τὸνομα Ρικάρδος Ἰάξων, ἔκρινε χρεὶος αὐτοῦ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὰ Ἀγγλικά στρατεύματα κατὰ τῶν ἰδίων ὁμογενῶν· πρὶν ὅμως ἐκτελέσῃ τοῦτο, συνελήφθη, καὶ εἰς περιστάσεις, αἵτινες ἀναμφιβόλως ἀπεδείκνυαν τί ἐμελέτα· ὧν δὲ πολὺ τιμιώτερος παρὰ ν' ἀρνηθῇ τὸ σκοπούμενον, παρεδόθη εἰς τὸν ἀστυνόμον, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν. Ἦτο δὲ αὕτη εἰς τόσον κακὴν κατάστασιν, ὥστε εὐκόλως ἤμποροῦσε νὰ διαφύγῃ· ἀλλ' εἰς τὰς χεῖρας τῆς ὑπαρχούσης ἐξουσίας εὐρισκόμενος, ἔκρινεν ἄδικον τὸ νὰ δραπετεύσῃ, στοχασθεὶς ὅτι ἐξίσου ὠφελε νὰ ἐνδύθῃ ὄπλα ὑπὲρ τοῦ βασιλέως, καὶ νὰ ὑποφέρῃ τῆς πράξεως αὐτῆς τὰς συνεπείας.

Ἀφοῦ ἐκάθισεν εἰς τὴν φυλακὴν ὀλίγας ἡμέρας, ἐζήτησεν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἀστυνόμου νὰ ἐκβαίῃ τὴν ἡμέραν διὰ νὰ ἐργάζεται, ὑποσχόμενος τακτικῶς νὰ ἐπιστρέφῃ τὴν νύκτα. Τόσον δ' ἐγνωρίζετο ὁ ἄδολος αὐτοῦ καὶ φιλοδίκαιος χαρακτήρ, ὥστε ἡ ἄδεια τὸν ἐδόθη ἀμέσως· ὁκτώ δὲ μῆνας ἐξήρχετο κατ' ἡμέραν εἰς ἐργασίαν ὁ Ἰάξων, τακτικῶς τὴν νύκτα εἰς τὴν φυλακὴν ἐπανερχόμενος. Τὸν Μάϊον ἠτοιμάσθη ὁ ἀστυνόμος νὰ μεταφέρῃ αὐτὸν εἰς τὴν κωμόπολιν Springfield, ὅπου ἐμελλε νὰ κριθῇ δι' ἐγκλημα καθοσιώσεως. Ὁ Ἰάξων εἶπεν, ὅτι ἁμαρτία ἦτο νὰ γένη τόσος περιττὸς κόπος καὶ τόσον περιττὸν ἐξόδον· ὁ ἀστυνόμος δὲν ἦτο χρεὶα νὰ τὸν συνοδεύσῃ, καθότι αὐτὸς καὶ μόνος ἤμπορε νὰ ὑπάγῃ.

Πάλιν ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὸν λόγον τοῦ δεσμίου· ἐξεκίνησε δὲ μόνος νὰ παρουσιασθῇ διὰ κρίσιν καὶ βεβαίαν κατάκρισιν. Κατ' ὁδὸν ἐπρόφθασεν αὐτὸν εἰς τὰ δάση ὁ κύριος Edwards, μέλος τοῦ συμβουλίου τῆς Μασσακουσέττης, τὸ ὁποῖον, κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, εἶχε τὴν ὑπερτάτην ἐκτελεστικὴν δύναμιν.

Ὁ κύριος οὗτος ἠρώτησεν αὐτὸν ποῦ ὑπήγαιεν. Ἐἰς Springfield, ἀπεκρίθη, νὰ κριθῶ διὰ τὴν ζωὴν μου.

Φθάσας εἰς τὴν κωμόπολιν, ἐκρίθη, εὐρέθη ἐνοχός, καὶ καταδικάσθη εἰς θάνατον· ἐζητήθη τότε ἔλεος παρὰ τοῦ συμβουλίου. Ὁ πρόεδρος ἠρώτησεν, ἂν ἔπρεπε νὰ συγχωρηθῇ ὁ κατάδικος. Ἡ ὑπόθεσις, εἶπεν εἰς τῶν ῥητόρων, εἶναι ἀπὸ τὰς πλέον ἐναργεῖς· ἡ πράξις ἀναντιρρήτως ἦτον ἐγκλημα καθοσιώσεως, ἔχομεν δὲ ἀπόδειξιν ἐντελεστέτην· ἐὰν ἐλεήσωμεν τοῦτον, δὲν βλέπω, τὸ κατ' ἐμὲ, πῶς ἔμποροῦμεν νὰ καταδικάσωμεν ἄλλον ὁποιοῦνδήποτε. Ὀλίγαι κυβερνήσεις ἐνόησαν πόσον δίκαιον καὶ πολιτικὸν εἶναι τὸ ἐλεεῖν· ἡ σκληροκάρδιος γνώμη συνεφώνει μετὰ τοῦ καιροῦ ἐκείνου τὴν διάθεσιν, καὶ τὰ μέλη ἀλληλοδιαδόχως ἔστερξαν εἰς αὐτήν, ἕως τοῦ ἤλθεν ἡ ἀράδα τοῦ κυρίου Edwards νὰ ὁμιλήσῃ. Ἀντὶ δὲ νὰ προφέρῃ γνώμην, ἰστόρησεν ἀπλῶς τὰ τῆς παραδόξου διαγωγῆς τοῦ Ἰάξωνος, καὶ τὸ μετ' αὐτοῦ συναπάντημα εἰς τὰ δάση.

Πρὸς τιμὴν τῆς ἀνθρωπότητος, οὐδεὶς εὐρέθη νὰ ἐξασθενίσῃ τὸ ἀποτέλεσμα διὰ μιᾶς τῶν ξηρῶν ἐκείνων νομικῶν παρατηρήσεων, αἵτινες, ὡς ἀνεμοστρόβιλος τῆς ἐρήμου, μαραίνουσι τὴν καρδίαν, εἰς τὴν ὁποίαν φθάσῃ. Τὸ συμβούλιον ἤρχισε νὰ διατάξῃ· ὅτι δ' ἐν ἀπὸ τὰ μέλη ἐτόλμησε νὰ εἶπῃ, ὅτι ἄνθρωπος τοιοῦτος δὲν ἔπρεπε βέβαια νὰ σταλθῇ εἰς τὴν ἀγχόνην, τὸ φυσικὸν αἶσθημα τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπερίσχυσε, καὶ συγχώρησις ἐδόθη πάραυτα. Τόσον ἀληθεύει ὅτι εἶναι φρόνησις ἡ τιμιότης.

ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΑΜΑΛΙΣ.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ τις Ἀγγλος ἀπέδειξεν ἐσχάτως, ὅτι ἡ εὐλογία καὶ ἡ δαμαλὶς ἔχουν τὴν αὐτὴν καταγωγὴν, καὶ ὅτι ἡ τελευταία εἶναι εὐλογία μεταδομένη εἰς τὴν ἀγελάδα. Αὐτὸς οὗτος ἐνωφθάλμισεν ἀγελάδας μετὰ τὴν ὕλην τῆς εὐλογίας, τῆς ὁποίας αἱ ἐπὶ τῶν ἀγελάδων φλύκταιναι ὁμοίαζαν μετὰ τὴν ἐπιδερμίδα τῆς δαμαλίδος. Θέλων δὲ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τοῦτο, ἐνωφθάλμισε βρέφη μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἀγελάδος ὕλην, ὡς ἀνωτέρω τεχνηέντως μολυνθείσης, ὅθεν ἀνεφύη ὠραία καὶ φυσικὴ φλυκταινικὴ δαμαλὶς· πρὸς ἀποχρῶσαν δὲ ἐξακρίβωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τούτου, τὰ αὐτὰ βρέφη ὑπεβλήθησαν εἰς ἐνοφθάλμισιν μετὰ εὐλογίαν, καὶ δὲν προσεβλήθησαν ἀπὸ τὸ μόλυσμα. Ἐπομένως εἰκοσιπέντε κατὰ συνέχειαν ἐνεργήθησαν ἐνοφθαλμίσεις μετὰ τὸ νέον φάρμακον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ὀνομασθῇ εὐλογώτερον ποικίλη δαμαλὶς, καὶ ἀνεφύησαν αἱ εὐχαριστότεραι φλύκταιναι.

Ὅσάκις λοιπὸν ἡ εὐλογία ἀναφαίνεται βιαία εἰς τόπους, ὅπου εἶναι ἀδύνατος ἡ προμήθεια δαμαλίδος, ἔμπορε νὰ ἐνοφθαλμίζεται μία ἀγελάς μετὰ εὐλογίαν, καὶ τὸ θανατηφόρον τοῦτο δηλητήριον, τὸ ἐπὶ τοσαῦτον ὀλέθριον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, μεταβάλλεται εἰς γλυκὺ ρευστόν, ἱκανὸν νὰ διαφυλάξῃ ἐκ τοῦ μαιφόνου μολύσματος τοὺς ὅσοι ἐξ αὐτοῦ ἤθελον ἐνοφθαλμισθῆν.

ΟΙ ΑΣΣΑΣΣΙΝΟΙ.

Συνέχεια καὶ τέλος ἀπὸ Σελ. 31.

ΤΗΝ φύσιν καὶ τὸ σύνταγμα τῆς αἰρέσεως τῶν Ἀσασσίνων περιγράψαντες εἰς τὸν προηγούμενον ἀριθμὸν, δίδομεν εἰς τοῦτον ὀλίγα τινὰ παραδείγματα τοῦ τρόπου, καθ' ὃν οἱ ευλαβεῖς λεγόμενοι ἐξετέλουν τὰς εἰς αὐτοὺς διδομένας φοβερὰς παραγγελίας.

Φρονιμώτερον ἐφαίνετο κάποτε εἰς τὸν Σεΐχην, δι' ἐπικειμένου κινδύνου νὰ χαλινώσῃ τοὺς κραταιοὺς ἔχθρους, ἢ διὰ φόβου νὰ ἐκνευρίξῃ αὐτοὺς, μᾶλλον παρά δολοφονίαν πραγματικὴν νὰ μεταχειρίζεται. Σουλτάνος τῆς Περσίας διήγειρέ ποτε τὴν ἔχθραν τοῦ Σεΐχου οὗτος εἴλκυσε πρὸς ἑαυτὸν ἕνα ἐκ τῶν δούλων τοῦ Σουλτάνου, ἢ πιθανώτερον ὁ δούλος ἦτον Ἀσασσίνος ευλαβῆς, μετεσχηματισμένος· ἐνῶ δὲ ὁ Σουλτάνος ἐκοιμάτο, ἐνέπηξεν εἰς τὸ πάτωμα ὁ δούλος ζίφος πλησίον τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Ἐκθαμβος καὶ ἐντρομος ἀπέμεινεν ὁ ἡγεμὼν, ὅτε, ἐξυπνήσας, παρετήρησε τὸ φοινικὸν ὄπλον· ἀλλ' ἔκρυψε τὸν φόβον. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπεμψε γράμμα ὁ Σεΐχης, εἰς τὸ ὁποῖον, διὰ φόβου καὶ θάρρους ὁμοῦ ζητῶν αὐτὸν νὰ ἐφελκύσῃ, ἔλεγεν, "Ἄν δὲν ἤμεθα πρὸς τὸν Σουλτάνον εὐδιάθετοι, ἠμπορούσαμεν νὰ ἐμπήξωμεν εἰς τὴν καρδίαν τὸ εἰς τὸ ἔδαφος ἐμπηχθὲν ζίφος."

Εἰς ἄλλην τινὰ περίστασιν, Βεζίρης ἐφονεύθη ὑπὸ Ἀσασσίνου, ὅστις ἐμβῆκεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ὡς ἵπποκόμος. Μίαν τῶν ἡμερῶν, εἰσελθόντος τοῦ Βεζίρου εἰς τὸ ἵπποστάσιον νὰ θεωρήσῃ τοὺς ἵππους, ἐφάνη ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ ψευδιπποκόμος χωρὶς ἐνδυμάτων, ὥστε νὰ μὴ δώσῃ κάμμιν ὑποψίαν ὅτι ἐκράτει ὄπλα κεκρυμμένα· ἀλλ' εἶχε κρύψειν τὸ ζίφος εἰς τὴν χαιτήν τοῦ ἵππου, τὸν χαλινὸν τοῦ ὁποίου ἐκρατοῦσεν. Ὁ ἵππος ἀνεσηκώθη, καὶ μὲ πρόφασιν ὅτι τάχα ἐμελλε νὰ καθησυχάσῃ αὐτὸν διὰ χαιδευμάτων, ἤρπασε τὸ ζίφος, καὶ θανασίμως ἐμαχαίρωσε τὸν Βεζίρην.

Ἄλλοτε πειραχθεὶς μὲ τὸν Σουλτάνον ὁ Σεΐχης, ἐπεμψε τοὺς ευλαβεῖς νὰ πυρπολήσωσι τὸ Χαλέπι μὲ καιομένην νάφθαν. Ὅλοι τοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ λαοῦ αἱ προσπάθειαι διὰ νὰ σβέσωσι τὴν πυρκαϊάν παντάπασιν ἐματαιοῦντο, καθότι, διὰ μέσων παραγομένη ὁμοίων τοῦ πολυθρυλλήτου Ἑλληνικοῦ πυρός, πεισματωδῶς ἀνδίστατο εἰς τὴν τοῦ ὕδατος ἐνέργειαν. Πολλὰ οἰκοδομαὶ διόλου κατανηλώθησαν, καὶ πλήθος πάμπλουτο ῥούχων πολυτελῶν καὶ παντοίων πραγματειῶν ἔγιναν παρανάλωμα τῆς πυρκαϊᾶς. Οἱ Ἀσασσῖνοι ἔρριπταν νάφθαν εἰς τὰς ῥύμας ἀπὸ τὰ δώματα τῶν οἰκῶν· εἰς δὲ τὸ μέσον τῆς συγχύσεως ἀπέφυγαν ἀβλαβεῖς τὴν δημοτικὴν λύσσαν.

Ἐπὶ τῶν ὀπαδῶν ἢ ὑπηκόων αὐτοῦ εἶχε παράδοξον ἐπιρροὴν καὶ ἀνάμιν ὁ Σεΐχης. Ὁ Σουλτάνος Μελεξσάχ ἔστειλέ ποτε πρέσβυν εἰς τὸν Σεΐχην διὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ πίστιν καὶ πειθαρχίαν. Ὁ Σεΐχης, κατενώπιον τοῦ πρέσβευς, ἐκάλεσε τινὰς τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ εἰς τὸν θάλαμον. Νεύσας πρὸς ἕνα, "Φονεύσου!" εἶπε·

3* δ'.

καὶ πάραυτα ὁ ἄνθρωπος ἐθανατώθη· εἰς δὲ ἄλλον, "Κατακρημνίσου ἀπὸ τὸν προμαχῶνα!"—μετὰ μίαν στιγμὴν ἔκειτο πτώμα κεκολοβωμένον εἰς τὴν περὶ τὸ φρούριον τάφρον. Στραφεὶς τότε ὁ Σεΐχης πρὸς τὸν ἐκπεπληγμένον καὶ ἐντρομον πρέσβυν, "Οὕτως," εἶπεν, "ὑπακούομαι ἀπὸ ἐβδομήκοντα χιλιάδας πιστῶν ὑπηκόων. Ταύτην δὲς ἀπόκρισιν εἰς τὸν κύριόν σου."

Μετὰ τινὰς χρόνους, ὁ τῆς Καμπανίας Κόμης Ἐρρίκος περῶν πλησίον τῆς τῶν Ἀσασσίνων περιοχῆς, ἐνῶ ὑπήγαιεν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, προσεκλήθη ὑπὸ τινῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Σεΐχου νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ φρούριον αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν. Ὁ κόμης ἐκλίενεν εἰς τὴν πρόσκλησιν· ὁ δὲ Σεΐχης ἔσπευσεν εἰς προὔπαντησιν, καὶ ὑπεδέχθη αὐτὸν ἐντιμότητα. Ἀνεβίβασεν αὐτὸν εἰς διαφόρους πύργους καὶ φρούρια, τέλος δὲ εἰς ἕν ἔχον ὑψηλότατα πυργίδια. Ἐφ' ἐκάστης σκοπιᾶς ἴσταντο δύο φύλακες, λευκὰ ἐνδεδυμένοι· τὸ ὁποῖον ἦτο σύμβολον τοῦ ὅτι ἦσαν μεμνημένοι εἰς τὰ κρύφια δόγματα. Εἶπε δὲ ὁ Σεΐχης πρὸς τὸν κόμητα, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ὑπήκουαν αὐτὸν καλῆτερα παρ' οἱ Χριστιανοὶ τοὺς ἰδίους ἡγεμόνας· καὶ, ἅμα ἔδωκε σημεῖόν τι, κατεκρημνίσθησαν δύο αὐτῶν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου, καὶ κατασυνετρίβησαν εἰς τὴν βᾶσιν. "Ἐὰν θέλῃς," εἶπεν ὁ Σεΐχης πρὸς τὸν ἐκπεπληγμένον κόμητα, "ἅπαντες οἱ λευχείμονές μου θέλουν κατακρημνισθῆν ὁμοιότροπως ἐκ τῶν προμαχῶνων." Ὁ Ἐρρίκος τοῦτο μὲν παρεκάλεσε νὰ λείψῃ· ὠμολόγησεν ὅμως ὅτι αὐτὸς οὕτως δὲν ὑπηκούετο ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ δούλων.

Ἐκπληκτικὸν ἀληθῶς εἶναι μέχρι πόσου παρεισέδυναν οἱ Ἀσασσῖνοι εἰς τὰ σημαντικώτερα μέρη. Εἰς μίαν περίστασιν πρέσβυς ἐστάλθη παρὰ τοῦ Σεΐχου εἰς τὸν Σουλτάνον, πρὸς ἐξισασμὸν ἀνωμαλίας τινός, μεταξύ τῶν ὑπαρχούσης. Ἀφοῦ ἡ ὑπόθεσις ἐπερατώθη, ἐφιλοξενεῖτο ὁ ἀπεσταλμένος εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βεζίρου. Εἰς μέγα δὲ τι συμπόσιον, ἐνῶ ἅπαντες ἦσαν ἤδη παρεξалиσμένοι ἀπὸ τὸν οἶνον, εἶπεν ὁ ἀπεσταλμένος εἰς τὸν ξενοδόχον αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὴν ἄμεσον Θεραπείαν τοῦ Σουλτάνου, μεταξύ τῶν σωματοφυλάκων, πρωτοστρατῶρων, καὶ ὑπηρετῶν αὐτοῦ, ἦσαν διάφοροι Ἀσασσῖνοι. Περιέργος ὁ Βεζίρης νὰ γνωρίσῃ τοὺς κινδυνώδεις τούτους ἀγνώστους, παρεκάλεσε τὸν πρέσβυν νὰ δείξῃ αὐτούς· ἔδωκε δὲ τὸ χειρόμακτρον ὡς ἐγγύησιν ὅτι δὲν ἤθελεν πάθειν τίποτε κακόν. Εὐθὺς πρόβησαν εἰς τὸ μέσον πέντε τῶν πλέον θάρρετῶν θαλαμηπόλων ὡς μετεσχηματισμένοι Ἀσασσῖνοι. "Τὴν δεῖνα ἡμέραν, τὴν δεῖνα ὥραν," εἶπε πρὸς τὸν Βεζίρην εἰς αὐτῶν, "Ἰνδὲς τὸ ἔθνος, ἠμπόρουν νὰ σὲ φονεύσω ἀπαρτήρητος· καὶ ὅτι δὲν ἐπραξα οὕτως πρέπει νὰ ὀφείλῃς τὴν χάριν εἰς τὸν ἀνώτερόν μου, παρὰ τοῦ ὁποίου δὲν εἶχα λάβειν τοιαύτας διαταγὰς." Ἡμιμεθυσμένος καὶ καταπεφοβισμένος ὁ Βεζίρης, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν Ἀσασσίνων, παρακαλῶν νὰ τοῦ χαρίσωσι τὴν ζωὴν. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἀκούσας ὁ Σουλτάνος, διέταξε νὰ ταφῶσιν οἱ πέντε ἄνδρες ζωντανοί.—θάνατον, τὸν

ὁποῖον ἰλαρῶς ὑπέφεραν, καθὼ νομίζοντες ὅτι ὑπὲρ τοῦ κυρίου αὐτῶν ἔπασχαν.

Οὐχὶ μόνον οἱ ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖκες, ἐνδοξὸν φανταζόμεναι τοῦ Ἀσασσίνου τὸ ἐπάγγελμα, ἔχαιραν ὑπὲρ αὐτοῦ θυσιαζόμεναι. Εἰς μίαν περίστασιν, ὁκτῶ Ἀσασσῖνοι, ὡς Δερβίσαι μετεσχηματισμένοι, ἔπεσον κατὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μοσσοῦλ, ἐνῶ ἐκάθιζεν ἐπὶ τοῦ θρόνου εἰς τὸν ἐν Μοσσοῦλ ναόν. Φύσει δὲ γενναιότατος καὶ ὑπὸ θώρακος ἐσκεπασμένος, ὑπερασπίσθη κατὰ τῶν ἀχρείων, τρεῖς τῶν ὁποίων ἐξήπλωσε πρὸ ποδῶν· ἀλλὰ, πρὶν φθάσωσιν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ οἱ σωματοφύλακες, ἔλαβε πληγὴν θανάσιμον, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὁποίας αὐθημερὸν ἐξέπνευσε. Τοὺς λοιποὺς Ἀσασσίνους κατέσφαξεν ὁ ὄχλος, πλὴν νεανίσκου τινὸς ἀπὸ τῆν κώμην Καταρνὰς, τοῦ ὁποίου ἡ μήτηρ, τὸν φόνον τοῦ ἡγεμόνος ἀκούσασα, ἐνεδύθη καὶ κατεστολίσθη, περιχαρῆς διὰ τὴν εὐτυχῆ ἐκβασιν ἐπιχειρήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ υἱὸς αὐτῆς τὴν ζωὴν εἶχεν ἀφιερῶσειν· ἀλλ' ὅτε ἶδεν αὐτὸν ἐπιστρέφοντα ζωντανὸν καὶ μόνον, ἀπέκοψε τὰς τρίχας, καὶ κατεμαύρισε τὸ πρόσωπον, εἰς ἄκρον περίλυπος ὅτι δὲν εἶχε συμμεθέξειν τοῦ ἐντίμου θανάτου τῶν φονέων, ὡς οἱ ταλαίπωροι πεπλανημένοι οὗτοι αὐτὸν ἐφαντάζοντο.

Τοιοῦτοι λοιπὸν ὑπῆρξαν οἱ Ἀσασσῖνοι, καὶ τοιοῦτος ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐξετέλουν τὰ διαβολικὰ των σχέδια. Ὀλίγα τινὰ πρέπει τῶρα νὰ σημειώσωμεν ὡς πρὸς τὴν ἀκόλουθον αὐτῶν ἱστορίαν.

Πολλάκις μετεχειρίσθημεν τὴν λέξιν Σείχης. Ἀλλὰ φυσικὰ οὗτος δὲν ἦτο πάντοτε τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Χασσάν Σαβάχ, ἄλλοι διεδέχθησαν τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, εἰς διάστημα πολλῶν γενεῶν. Βαθμηδὸν ἐξέτειναν τὰς κατακτήσεις καὶ τὸ κράτος αὐτῶν εἰς τὴν Συρίαν, καὶ εἰς ἄλλους τόπους πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἀλαμουτ. Φαίνεται δὲ πιθανόν, ὅτι τὰ εἰς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς ἐγνωσμένα ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν Ἀσασσίνων παρήχθησαν μᾶλλον ἐκ τοῦ Συριακοῦ κλάδου παρ' ἐκ τῆς ἐν Ἀλαμουτ πρωτοσυστάτου ἀδελφότητος.

Εἶπαμεν ὅτι τὸ 1090 ὑψωσεν ὁ Χασσάν ἐν Ἀλαμουτ τὴν σημαίαν αὐτοῦ. Τὴν ἐφεξῆς ἑκατονταετηρίδα ἡ Συρία καὶ τὰ συνορεύοντα μέρη ἔγιναν θέατρον τῶν πολεμικῶν πράξεων τῶν Σταυροφόρων· ἡ Συρία τῶντι εὐρίσκετο κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς θέσιν παράδοξον. Οἱ Μωαμεθανοὶ κατεῖχαν τοὺς ἀγίους τόπους — οἱ Ἀσασσῖνοι, τῶν ὁποίων ὁ χαρακτήρ ἦτο συνάμα Μωαμεθανικὸς καὶ ἄθεος, ἐνέπνεαν τρόπον διὰ τοῦ ξίφους εἰς ὅλας τὰς Μωαμεθανικὰς αὐλάς· οἱ δὲ Σταυροφόροι, ἀμποτέρους μισοῦντες καὶ ἐναντιούμενοι, ἐνηγκαλίζοντο πᾶσαν εὐκαιρίαν νὰ προσβάλλωσι καὶ νὰ κατατροπώνωσιν αὐτοὺς. Τρεῖς λοιπὸν φατρίαὶ συνεμάχοντο κατ' ἀλλήλων· καὶ δὲν πρέπει νὰ θαυμάζωμεν, ἂν αἰσχυρὰ καὶ ἄτιμοι συνενώσεις ἐγίνοντο κάποτε μεταξὺ τῶν δύο φατριῶν κατὰ τῆς τρίτης. Ἀπεδείχθη ὅτι τινὲς ἀπὸ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Σταυροφόρων συνεμά-

χησαν μὲ τοὺς Ἀσασσίνους κατὰ τῶν Μωαμεθανῶν, ἢ Σαρακηνῶν, ὡς κοινότερον ἐκαλοῦντο.

Τὸ Ἀλαμουτ δὲν διέμενε πάντοτε εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀσασσίνων. Ἠλώθη ἅπαξ, ἔπειτα πάλιν κατεκτήθη, ὑστερον δὲ καὶ δεύτερον Ἠλώθη. Οὔτε ἦσαν ὅμοιαι πάντοτε τῶν Ἀσασσίνων αἱ πράξεις. Εἰς αὐτῶν παρεβίασε τὸν ὑπὸ Χασσάν συστηθέντα κανόνα, τὰ μυστικὰ δόγματα τῆς ἀδελφότητος εἰς τὰ κατώτερα ὡς καὶ εἰς τὰ ἀνώτερα μέλη διακοινώσας.

Οὔτε κλίσιν, οὔτε τόπον ἔχομεν νὰ ἐξιστορήσωμεν ἐτι πλεον λεπτομερῶς τὰς φονικὰς καὶ σατανικὰς πράξεις τῆς ἀπανθρώπου ταύτης συμμορίας. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι δὲν ἤργησε νὰ καταλάβῃ αὐτοὺς ἀνταπόδοσεως ἡμέρα, καθόσον ἐφθανε πρὸς τοιοῦτα ἐγκλήματα ἀνταπόδοσις ἀνθρωπίνη. Γνωστὸν εἶναι εἰς τοὺς πλειότερους ἀναγνώστας τὸνομα τοῦ Γεγγῆ Χάν, Ταρτάρου, ὅστις μὲ ἀναρίθμητα βαρβάρων στίφη κατέδραμε τὰς ὠραιότερας χώρας τῆς Ἀσίας, θρόνους ἀνατρέπων, λαφύρων ἀρπάζων πλῆθος μέγιστον, χιλιάδας καὶ μυριάδας σφάζων Σινῶν, Ἰνδῶν, Περσῶν, καὶ ἄλλων Ἀσιατικῶν ἔθνων. Πολλοὺς μὲν θρόνους ἀνέτρεψεν ὁ Γεγγῆς, ἀλλ' ἀφῆκεν εἰς τοὺς Ἀσασσίνους τὴν ἀδίκως ἀποκτηθεῖσαν δύναμιν. Καὶ αὕτη ὁμως δὲν ἐμελλε νὰ διαρκέσῃ. Τὸ 1263, ὁ Μαγκοῦ Χάν, τρίτος διάδοχος τοῦ Γεγγῆ Χάν, διέδραμε τὴν Περσίαν ὡς ἀνεμοστρόβιλος μετὰ στίφους Μουγγόλων, καὶ ἐξερίζωσε τὸ κράτος τῶν Ἀσασσίνων. Τὸ Ἀλαμουτ Ἠλώθη, οἱ πλειότεροι τῶν ἐν αὐτῷ κατεσφάγησαν, οἱ δὲ λοιποὶ διεσπάρησαν εἰς διαφόρους χώρας. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο δὲν ἐξήλειψε μὲν ὀλότελα τοὺς Ἀσασσίνους· διότι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐπενήργουν εἰς τὰ πολιτικὰ τῶν αὐτῶν διὰ τινὰ καιρὸν μετέπειτα. Ἀλλ' ὡς ἀδελφότης, ὡς συμμορία ἀνδρῶν ἀποφασισμένων, καὶ ἀφωσιωμένων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὁποιασδήποτε πράξεως ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν ἐπιτασσομένης, ὅσον καὶ ἂν ἦτο δεινὴ, ἐμπορεῖ τις νὰ εἶπῃ ὅτι ἔπαυσε κατὰ τὴν εἰρημένην ἐποχὴν.

Οὕτω λοιπὸν, περὶ τὰ ἑκατὸν ἐξήκοντα ἔτη, ἀφοῦ κατέλαβεν ὁ Χασσάν τὸ ἐν Ἀλαμουτ ὄρεινόν φρούριον, ἐπῆραν αὐτὸ οἱ Μουγγόλοι ἀπὸ τοὺς διαδόχους του, οἱ δ' Ἀσασσῖνοι ἔγιναν φυλὴ περιπλανωμένη, καὶ τέλος ἐξηλείφθησαν ὀλότελα.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ζῶσι ταυτοχρόνως ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι κατὰ πιθανολογίαν σχεδὸν 1000 ἑκατομμύρια. Δύναται δὲ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος 80 ἕως 100, καὶ ἀκόμη περισσότερα ἔτη. Οἱ ὀλίγοι δὲ μακρόβιοι, οἵτινες ἐφθασαν ἕως εἰς τὸ 150 ἔτος ἢ καὶ περισσότερον, εἶναι ὅλοι σχεδὸν ἀπὸ τὰ βόρεια ἢ ἀπὸ ὑψηλὰ μέρη, καὶ ἐκ τῆς μικρᾶς τάξεως τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ πολλὰ ὀλίγοι ἄνθρωποι φθάνουν εἰς βαθὺ γῆρας· διὰ τοῦτο μόλις εὐρίσκωμεν μεταξὺ πολλῶν χιλιάδων ἑκατοντοῦτην. Ἀπὸ τοὺς συγχρόνως δὲ γεννηθέντας

ἀποθνήσκει τὸ $\frac{1}{2}$ τὸ πρῶτον ἔτος, ὑπὲρ τὰ $\frac{1}{3}$ ἕως εἰς τὸ τέλος τοῦ ἕκτου ἔτους, καὶ μόλις τὸ $\frac{1}{2}$ φθάνει τὸ εἰκοστὸν δευτέρον ἔτος. Εἰς δὲ τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος ζῆ μόνον τὸ $\frac{1}{5}$, καὶ εἰς τὸ ἑβδόμηκοστὸν τὸ $\frac{1}{10}$. Ὁ δὲ λόγος τῶν γεννωμένων πρὸς τοὺς ζῶντας δὲν εἶναι ὁ αὐτὸς εἰς τὰς διαφόρους χώρας· διότι εἰς τινὰς μὲν εὐρέθη ὡς 1 πρὸς 22, εἰς ἄλλας δὲ ὡς 1 πρὸς 32, ἕστε ὁ μέσος ὁρος δύναται νὰ ἦναι ὡς 1 πρὸς 27. Ἐὰν λοιπὸν δεχθῶμεν, ὅτι ζῶσι συγχρόνως ἐπὶ τῆς γῆς 1000 ἑκατομμύρια ἄνθρωποι, ἔπεται ὅτι γεννῶνται ἑτησίως 37,037,037, καθ' ἑκάστην ἡμέραν 101,471, καθ' ἑκάστην ὥραν 4228, καθ' ἑν πρῶτον λεπτὸν 70, καὶ καθ' ἑν δευτέρον λεπτὸν 1, εἰς δὲ δέκα δευτέρα λεπτά 11 ἄνθρωποι. Εἶναι ὅμως ἐν γένει οἱ γεννώμενοι ἄνθρωποι πάντοτε πλείότεροι τῶν ἀποθνησκόντων· διότι ἐκ τῶν 30 ἀνθρώπων ἀποθνήσκει ἑτησίως εἰς. Ἀπὸ τὰ 1000 λοιπὸν ἑκατομμύρια ἀποθνήσκουσιν ἑτησίως ὑπὲρ τὰ 33,000,000, εἰς ἑκάστην ἡμέραν ὑπὲρ τὰς 91,000, εἰς ἑκάστην ὥραν σχεδὸν 4000, εἰς ἑκάστον πρῶτον λεπτὸν περὶ τοὺς 63, καὶ εἰς πᾶν δευτέρον λεπτὸν εἰς. Ἄλλ' ὅταν εἰς τινὰ χώραν ὁ πληθυσμὸς τῶν ἀνθρώπων, ὅστις κρέμαται ἀπὸ τὰς προσόδους καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς χώρας, φθάσῃ εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν, τότε οἱ ἄνθρωποι, μὴ δυνάμενοι νὰ τραφῶσι, βιάζονται νὰ μεταναστεύσωσιν. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀριθμὸς ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Γῆς αὐξήσῃ διὰ τῆς ὑγείας, εἰρήνης καὶ ἀφθονίας, ἀποκαθίσταται πάλιν εἰς τὴν προτέραν του ἰσοσταθμίαν διὰ τοῦ πολέμου, τῆς ἐνδείας, καὶ τῶν ἐπιδημικῶν νόσων.

Εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας τῶν εὐκράτων καὶ κατεφυγμένων ζωνῶν γεννῶνται ἐν γένει περισσότερα ἀρσενικά παρά θηλυκά, τουτέστι 21 πρὸς 20, ἢ 26 πρὸς 25. Ἐξ ἐναντίας ὅμως ἀποθνήσκουσι πλείοτερα ἀρσενικά παρά θηλυκά, σχεδὸν ὡς 27 πρὸς 26, ὥστε κατὰ τὴν ἡβικὴν ἡλικίαν ὀλίγον μόνον ὑπερέχουσι κατὰ τὸν ἀριθμὸν τὰ ἀρσενικά. Ἐφεξῆς ὅμως οἱ πόλεμοι, αἱ ἀποδημίαι, αἱ ἐπικίνδονοι ἀσχολίαι καταδαπανῶσι μέγα μέρος τῶν ἀνδρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ γυναῖκες εἶναι κατὰ τὸν ἀριθμὸν πολὺ περισσότεραι ἀπὸ τοὺς ἄνδρας. Ἄλλ' εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην γεννῶνται περισσότερα θηλυκά παρά ἀρσενικά. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ὄσσοι δὲν ἐφθασαν ἀκόμη εἰς τὴν ἡβικὴν ἡλικίαν ἔχει λόγον πρὸς ὅλον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ὡς 1 πρὸς 3· π. χ. εἰς τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον γεννῶνται ἑτησίως 10,000 παιδία, εἶναι περίπου 295,022 κάτοικοι, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι παιδία μὲν μικρότερα τῶν 15 ἐτῶν 93,003, ἡλικιωμένοι δὲ 202,019.
—ΓΕΩΓΡ. ΧΟΡΤΑΚΗ.

ΘΕΜΕΛΙΟΝ πάσης ὀρθῆς παιδείας ὀφείλει νὰ ἦναι ἡ τῆς μητρικῆς γλώσσης ἀκριβὴς μάθησις· τί λοιπὸν νὰ φρονῶμεν περὶ τῶν ὄσσοι προτιμοῦν ν' ἀκούωσι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ψελλίζοντας ξενικὰς φράσεις, μᾶλλον παρ' ὀρθῶς ὁμιλοῦντας τὴν πατριὸν διάλεκτον;

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΝ.

Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 22.

Γ'. ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΦΟΙΝΙΚΩΝ. ΤΥΡΟΣ ΚΑΙ ΣΙΔΩΝ. ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ. ΚΑΡΧΗΔΩΝ. ΟΙ ΔΙ' ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΝ ΠΡΩΤΟΙ ΠΛΟΟΙ. ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΩΝ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. ΠΡΟΣΦΑΤΟΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Οσον ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν καὶ τῆς τοποθεσίας ἀπετρέποντο τοῦ ἐμπορίου οἱ Αἰγύπτιοι, τοσοῦτον ἐκ τῶν αὐτῶν περιστάσεων προετρέποντο εἰς αὐτὸ οἱ ΦΟΙΝΙΚΕΣ. Μῆτε δεισιδαιμονίας ἀντικοινωνικῆς, μῆτε φαντασίαν ἀλαζονικὴν ἔχοντες περὶ τῆς ἑαυτῶν ἀνωτέρας ἀξιοτήτος, οἰκειοῦντο μεθ' ὅλων, ὅσους δι' ἐμπορικῆς ἢ ἄλλας ὑποθέσεις ἐλάμβανον αἰτίαν νὰ συναναστραφῶσι. Χώραν οἰκοῦντες μικρὰν, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν γονιμωτάτων, μόνον πλουτισμοῦ μέσον εἶχαν τὸ ἐμπόριον. Ἐμπροσθεν αὐτῶν ἐξηπλοῦτο ἡ ἀχανὴς καὶ ἀπλευστος σχεδὸν Μεσόγειος, προσκαλοῦσα, τρόπον τινά, εἰς στάδιον, ὅπου ἐμελλε νὰ φερίσῃ καρποὺς πλουσιωτάτους ἢ ἐμπορία. Τοσαύτας δὲ κατεπειγούσας ἀφορμὰς ἔχοντες οἱ Τύριοι καὶ Σιδῶνιοι, οὐδὲν θαῦμα ὅτι ἐδόθησαν εἰς τὸ ἐμπόριον μετὰ ζήλου, ὁ ὁποῖος εἰς βραχὺ καιροῦ διάστημα θαλασσοκράτορας αὐτοὺς κατέστησεν. Αἱ πόλεις αὗται ἐμπορεύοντο κατὰ σχέδιον μᾶλλον ἐκτεταμένον καὶ τολμηρότερον ὁποῖωνδήποτε ἄλλων ἀπὸ τὰς ἀρχαίας. Περιέπλεαν εἰς ἅπασαν τὴν Μεσόγειον, τὸ δυτικὸν μέρος τῆς ὁποίας ἦτο σχεδὸν διόλου ἀγνωστον πρὸ τοῦ καιροῦ αὐτῶν, καὶ ἐξέτασαν τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς· πιθανὸν ὅτι αὐτοὶ ἀνεκάλυψαν τὴν Ἀγγλίαν· κατὰ δὲ τινὰς κατώρθωσαν καὶ τὸν περίπλου τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐκ τῶν δύο τούτων περιφήμων πόλεων, Σιδῶν ἦτον ἡ ἀρχαιοτέρα, κτισθεῖσα, ὡς νομίζεται, ὀλίγον μετὰ τὸν Κατακλυσμὸν ὑπὸ Σιδῶνος, τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τοῦ Χαναάν. Ἡ δὲ Τύρος, περὶ τὰ εἰκοσιπέντε μίλια πρὸς νότον, ἐκτίσθη περὶ τὸ 1252 π. Χ. ὑπὸ τινος ἀποικίας ἐκ τῆς Σιδῶνος. Ἡ πληρεστάτη ἀφ' ὅσας ἔχομεν περιγραφὰς τοῦ ἐμπορίου τῆς Τύρου εὐρίσκειται εἰς τὸ 27ον κεφάλαιον τοῦ Ἰεζεκιήλ, ὅθεν φαίνεται ὅτι ἐμπορεύετο μετὰ τὴν Ἰουδαίαν, Αἴγυπτον, Περσίαν, Ἑλλάδα, Συρίαν, Βαβυλῶνα, Ἀραβίαν, Ἰσπανίαν, καὶ Ἰνδίαν. Ἐκ τῶν μεταλλείων τῆς Ἰσπανίας ἐπρομηθεύετο πάμπολυ ἀργύριον· τοὺς κατοίκους τῆς χώρας ἐκείνης, τότε ἀγρίους ὄντας, καὶ μὴ γνωρίζοντας τὰ πολύτιμα μέταλλα, ἔπειθαν εὐκόλως οἱ Τύριοι νὰ δίδωσι μεγάλην ἀργυρίου ποσότητα διὰ πράγματα οὐτιδανά· οὕτω μεταχειριζόμενοι αὐτοὺς, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ Ἰσπανοί, εἰς ὀψιμωτέραν χρόνον περίοδον, τοὺς Μεξικανοὺς καὶ Περουανοὺς μετεχειρίσθησαν.

Αἱ πολυάριθμοι ἀποικίαι, τὰς ὁποίας οἱ Φοίνικες κατέστησαν ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἐνῶ ἠΰξαναν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς μητροπόλεως, διέδιδαν καὶ εἰς τοὺς ἀπολιτίστους αὐτῶν γείτονας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον τὰς τέχνας καὶ τὰς βελτιώσεις τοῦ πολιτισμένου βίου. Τὴν πόλιν τῶν Γαδεΐρων εἰς τὴν Ἰσπανίαν νομίζουν ὅτι ἐθεμελίωσε μία τῶν ἀποικιῶν τούτων 1000 περίπου ἔτη πρὸ Χριστοῦ.

Τῶν Φοινίκων ὁμοῦς τὸ ἐμπόριον δὲν περιωρίζετο ὅλως διόλου εἰς τὸ ἐντίμως καὶ νομίμως συναλλάττειν τὰ τῆς χώρας καὶ τῆς βιομηχανίας αὐτῶν προϊόντα μὲ τὰ τῶν ἄλλων ἔθνων. Ἰσχυρὰν ἔχομεν ἀπόδειξιν ὅτι ἐδίδοντο καὶ ποτε εἰς τὴν πειρατείαν· εἰς δὲ τὴν Γραφὴν κατηγοροῦνται ῥητῶς, ὅτι συλλαμβάνοντες τοὺς Ἰσραηλίτας ἐπώλουν αὐτοὺς ὡς ἀνδράποδα εἰς τοὺς Ἕλληνας. Πόρους τοιούτους αἱ Φοινικικαὶ πόλεις ἔχουσαι, καὶ τοῦ κόσμου τὸ ἐμπόριον διευθύνουσαι, δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ὑπερέβησαν ὅλας τὰς ἄλλας κατὰ τὴν ἐμπορικὴν ἀξιολογότητα καὶ τὴν ναυτικὴν δύναμιν, καὶ ὅτι μάλιστα ἡ Τύρος, ἡ τοποθετημένη ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης, ἐμπορεύετο μὲ τοὺς λαοὺς ἐκ πολλῶν νήσων.

Οἱ ἸΣΡΑΗΛΙΤΑΙ, ἂν καὶ τῆς χώρας αὐτῶν ἱκανὸν μέρος ἦτο παραθαλάσσιον, φαίνεται ὅτι πρὸ τοῦ Σολομῶντος ὀλίγον ἐδίδοντο εἰς τὸ ἐμπόριον. Ἐπὶ δὲ τῆς εἰρηνικῆς καὶ εὐδαίμονος ἐκείνου βασιλείας, ἦσαν ἐκτεταμέναι καὶ ἀξιόλογοι αἱ ἐμπορικαὶ αὐτῶν πράξεις· καὶ ἀληθῶς, ὁ εἰσαχθεὶς τότε εἰς τὸ βασίλειον πλοῦτος ἔκαμε τὸν Ἰσραὴλ τὸ καύχημα καὶ τὸ θαῦμα τῆς Ἀνατολῆς. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σολομῶντος, ὁ τῆς ἐπικρατείας διαμελισμὸς, καὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν αἱ ἀκόλουθοι συμφοραὶ, ἐπέφεραν ἀποτελέσματα ὀλέθρια καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον, καὶ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς αὐτῶν πόρους. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἰωσαφάτ ἐγιναν μὲν προσπάθειαι τινες εἰς ἀναγέννησιν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἐμπορίου, ἀλλ' ἀτυχεῖς κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος. Τῶν ὄντι, ὁ θρησκευτικὸς χαρακτήρ τῶν Ἰουδαίων, ἡ λατρεία αὐτῶν, πάντῃ διάφορος τὴν φύσιν καὶ τοὺς σκοποὺς ἀπὸ τῆν τῶν περικύκλω ἔθνων, καὶ τὰ περὶ τῶν γειτονευόντων λαῶν ἰδιάζοντα εἰς αὐτοὺς φρονήματα, ταῦτα πάντα μεγάλως ἐμπόδιζαν τὸ νὰ γένωσιν ἐπίσημον ἐμπορικὸν ἔθνος. Μολονότι τὸ ἐμπόριον αὐτῶν ἤκμαζεν εἰς μίαν χρόνου περίοδον, ἀδύνατον ὁμοῦς νὰ ταχθῶσι μεταξὺ τῶν ἔθνων, ὅσα ἐβελτίωσαν τὴν ναυτιλίαν, ἢ ἐξέτειναν τὰς ἀνακαλύψεις.

Ἐνῶ ἡ Τύρος καὶ ἡ Σιδὼν διέτρεχαν τὸ στάδιον τῆς ἐμπορικῆς δόξης, ἀποικία, ὑπ' αὐτῶν θεμελιωθεῖσα εἰς τὸ βερεϊνὸν παράλιον τῆς Ἀφρικῆς, ἀνυψοῦτο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὡς θαλάσσιος τοῦ κόσμου δύναμις. Ἡ ἀποικία αὕτη ἦτον ἡ ΚΑΡΧΗΔΩΝ. Οἱ Καρχηδόνιοι, τοὺς Φοίνικας εὐρόντες κατόχους τοῦ μετὰ τῆς Ἰνδίας ἐμπορίου, δὲν ἐξήτησαν ν' ἀρπάσωσι μέρος τι αὐτοῦ, ἀλλὰ διεύθυναν τὴν προσοχὴν, ὡς ἐπιτοπλεῖστον, εἰς τὰς πρὸς δύσιν καὶ ἄρκτον κειμένας χώρας. Τὰς χώ-

ρας ταύτας εἶχαν μὲν ἐπισκεφθῆν οἱ Φοίνικες, καὶ ἀποικίσειν μάλιστα τινάς· ἀλλ' οὐδόλως ἐνήργουν μετ' αὐτῶν συγχὴν ἢ ἐκτεταμένην συγκοινωνίαν, καὶ ἡ τοποθεσία τῆς Καρχηδόνας, ἣτις ὀλίγον ἀπέιχε τοῦ σημερινοῦ Τυνεζίου, καθίστανε τὰς δυτικὰς χώρας πολὺ μᾶλλον εὐπροσίτους εἰς αὐτὴν παρ' ὅσον ἠμπόρουσαν νὰ ἦναι εἰς τὴν μητρόπολιν. Τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον διέκρινε τοὺς Φοίνικας, ἐπεκράτει ὄχι ὀλιγώτερον μεταξὺ τῶν Καρχηδονίων. Ὑπ' αὐτοῦ δὲ φερόμενοι, καὶ θαρρύνόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐνώπιον αὐτῶν ἐκτεταμένου καὶ ἐπιχερδοῦς ἐμπορίου, ταχέως ἐξέτειναν τὰς θαλασσίους αὐτῶν πράξεις, ἕως οὗ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς ἐγνώρισε τὸνομα, καὶ ἠσθάνθη τὸ κράτος τῆς Καρχηδόνας· ἐνῶ δὲ τὸνομα τῆς Ῥώμης, τῆς μετέπειτα φοβεραῆς ἀντιζήλου, καὶ τέλος ἀδυσωπῆτου ἐχθραῆς τῆς Καρχηδόνας, μόλις ἐγνώριζετο πέραν τῶν ὀρίων τῆς Ἰταλίας, τῆς δευτέρας οἱ στόλοι διέπλεον πᾶσαν θάλασσαν, ὅπου ἐφαίνετο ἐλπίς πλοῦτου διὰ τοῦ ἐμπορίου, ἢ δόξης διὰ τῆς ἀνακαλύψεως ἀγνώστων χωρῶν. Ἀκόμη καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου πολέμου μεταξὺ Ῥώμης καὶ Καρχηδόνας, περὶ τὰ διακόσια ἐξήκοντα τέσσαρα πρὸ Χριστοῦ, μόλις εἶχαν ἀρχίσειν οἱ Ῥωμαῖοι νὰ στρέψωσι τὴν προσοχὴν εἰς θαλασσίνας πράξεις· πλοῖον δὲ Καρχηδονικόν, κατὰ τύχην ἐκπεσὸν εἰς τὰς αὐτῶν ἀκτὰς, ἐχρημάτισεν ὑπογραμμὸς τῆς κατασκευῆς τῶν νηῶν ἐκείνων, ὅσαι μετέπειτα διεκόμιζαν τοὺς νικηφόρους στρατοὺς εἰς τὸν ὄλεθρον τῆς Καρχηδόνας, μὲ τὰς λέξεις *Delenda est Carthago*, (Νὰ καταστραφῇ ἡ Καρχηδὼν), εἰς τὰς σημαίας αὐτῶν ἐπιγεγραμμένας.

Οἱ Καρχηδόνιοι φαίνεται ὅτι ἦσαν οἱ πρῶτοι τῶν ὅσοι ἔκαμαν ταξείδια μόνον χάριν ἀνακαλύψεως. Αἱ τῶν Φοινίκων ἀνακαλύψεις ἦσαν μὲν πολλαὶ καὶ ἀξιόλογοι· πλὴν ἐγιναν εἰς τὸ διάστημα ἐμπορικῶν ταξείδιων μᾶλλον παρὰ ὑπὸ πλοίων σταλθέντων ἐπίτηδες πρὸς ἀνακάλυψιν. Οἱ Καρχηδόνιοι, ἐκ τοῦ ἄλλου μέρος, ὄχι μόνον ἐξέτασαν τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς πολὺ ἀκριβέστερον παρ' ὅσον εἶχε πράξει ἄλλος τις πρὸ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ προέβησαν μακρὰν εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, καὶ τέλος ἀνεκάλυψαν τὰς Καναρίους νήσους, ἑκατὸν πενήκοντα μίλια μακρὰν ἀπὸ τὴν πλησιεστέραν ἠπειρωτικὴν ξηρὰν. Ἐκ τῆς διαθέσεως ὁμοῦς τοῦ φυλάττειν μυστικὰς τὰς ἑαυτῶν ἀνακαλύψεις, αἱ γεωγραφικαὶ γνώσεις ἐχάθησαν ὡς ἐπιτοπλεῖστον μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, ὥστε ὀλίγον ὠφέλησαν τοὺς μεταγενεστέρους.

Τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ἀνακαλύψεως ἡ πρόοδος μεταξὺ τῶν ΕΛΛΗΝΩΝ καὶ ΡΩΜΑΙΩΝ, ἂν καὶ ὀλιγώτερον ἴσως λαμπρὰ παρὰ μεταξὺ τῶν Φοινίκων καὶ Καρχηδονίων, γνωρίζεται ὁμοῦς καλλήτερα. Τῆς Ἑλλάδος ἡ τοποθεσία εἶναι ἀρμοδιωτάτη πρὸς ἐμπόριον· ἡ μὲν εὐφορία τῆς γῆς ἠθέλε παρῆχειν ἄριστα εἶδη ἐξαγωγίμα· ἡ δὲ μεταξὺ τῶν διαφόρων Ἑλληνίδων νήσων φυσικῶς ὑπάρχουσα συγκοινωνία ἠθέλε καθιστάνειν τολμηρότερον καὶ ἐμπειρότερον τὸν ναύτην, καὶ οὕτω προετοιμάζειν

αὐτὸν διὰ μακρυνώτερα καὶ ἀξιολογώτερα ταξείδια. Πολὺς χρόνος, μ' ὅλα ταῦτα, παρήλθε μετὰ τὴν κατοικίσιον τῆς Ἑλλάδος, πρὶν ἔκταθῆ πολὺ τὸ αὐτῆς ἐμπόριον. Καὶ εἰς τὸν καιρὸν ἀκόμη τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, τὸν ὁποῖον τάσσει ὁ Ἰσαὰκ Νεύτων εἰς τὸ ἐνεακοσιοστόν τέταρτον ἔτος πρὸ Χριστοῦ, τόσον ὀλίγην πρόοδον εἶχε κάμειν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ ναυτική, ὥστε ὁ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Τρωάδα πλοῦς ἐλογίζετο μεγάλης τόλμης καὶ διαρκoῦς δόξης πρόξενος ἐπιχειρήσεις.

Οἱ Ἕλληνες δὲν ἔγιναν ἐπιχειρηματῆαι θαλασσινοὶ, οὔτε ἀνέβησαν εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν ὡς ἐμπορικὸν ἔθνος, εἰμὴ ἀποῦ μετερρῦθμισθῆσαν ἐπὶ τὸ δημοκρατικώτερον αἰ πολιτεῖαι των· ἀλλ' ἐκ τῆς περιόδου ταύτης τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία προώδευαν τάχιστα, καὶ ἡ Ἑλλὰς κατέστη μετ' ὀλίγον ἀξιόλογον ἐμπορικὸν κράτος. Ἀμφιβάλλεται μὲν ἂν ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς ἐφθασέ ποτε εἰς τόσον ὑψηλὸν βαθμὸν ναυτικῆς ἐμπειρίας, ὅσον αἱ Φοινικαὶ πόλεις· ἀλλ' αἱ διὰ θαλάσσης νίκαι αὐτῆς, προελθοῦσαι μᾶλλον ἀπὸ φυσικὸν πνεῦμα, καὶ τὴν ἐμπνεομένην ὑπὸ τῆς ἐλευθερίας γενναιότητα, παρ' ἀπό τινα ἰδιαιτέραν εἰς τὰ θαλασσινὰ πεῖραν, ἔκαμαν τὰς ναυμαχίας καὶ τοὺς ναυάρχους αὐτῆς περιφημοτέρους τῶν ὁποιοῦδῆποτε ἄλλου ἀρχαίου ἔθνους. Βεβαίωτατον εἶναι, ὅτι μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου αἱ ἐμπορικαὶ πράξεις καὶ γεωγραφικαὶ γνώσεις τῶν Ἑλλήνων ἦσαν πολὺ κατώτεροι παρὰ τὰς τῶν Φοινίκων.

Ἀλλὰ τοῦ ἀνδρὸς τούτου τὸ μεγαλεπήβολον καὶ τὰ προτερήματα ἐξωγόνησαν τὴν δραστηριότητα τῶν Ἑλλήνων. Ἡ ἀπληστος φιλοδοξία καὶ ὁ τῶν κατακτησεων σφοδρὸς πόθος ἔφεραν αὐτὸν εἰς πολλὰς πρότερον ἀγνωστούς χώρας· οὕτω δὲ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ οἱ Ἕλληνες, ἂν καὶ ὑποδουλωμένοι, ἐξέτειναν τὰς γεωγραφικὰς γνώσεις πολὺ ταχύτερον παρ' ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν δόξης. Καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὁ ἐμπόριον ἐχρεώσται οὐκ ὀλίγον εἰς τὸν Ἀλέξανδρον. Ἡ πολιορκία τῆς Τύρου, ἧτις ἐπτά μῆνας ἐβράδυνε τὸν νέον δορικτήτορα εἰς τὸ στάδιον τῆς νίκης, ἐδίδαξεν αὐτὸν πόσον ἰσχυρὰ καθιστάνει τὰ ἔθνη τὸ ἐμπόριον· ἀπὸ δὲ τὸ μάθημα τοῦτο δὲν ἤργησε νὰ ὠφεληθῆ. Ἐβλεπεν ὅτι ὑπῆρχαν τόποι εἰς τὴν ἐπικράτειαν αὐτοῦ ἱκανοὶ νὰ γένωσι πᾶν ὅ,τι, καὶ ὑπὲρ πᾶν ὅ,τι ἡ Τύρος ἐστάθη ποτὲ, καὶ δὲν ἐλάνθανεν αὐτὸν ὅτι εἶχε πόρους πολὺ μεγαλητέρους ὄλων, ὅσους τὸ ἐμπορεῖον ἐκεῖνο ἠδύνατο νὰ καυχήθῃ· ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ κτίσῃ πόλιν, ἧτις νὰ ὀνομασθῆ ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἧτις νὰ γένῃ ἡ ἐμπορικὴ πρωτεύουσα τοῦ κόσμου. Εἰς δὲ τὴν ἐκλογὴν τοποθεσίας διὰ τὴν νέαν ταύτην πόλιν ἔδειξεν ὁ Ἀλέξανδρος τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεως καὶ τὴν μεγαλειότητα τῶν σκοπῶν αὐτοῦ. Εἰς χώραν κειμένη ἡ Ἀλεξάνδρεια πλουσίαν τότε καὶ εὐδαίμονα, παρὰ τὰς ἐκβολὰς ποταμοῦ μεγαλοπρεποῦς, εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς ἐμπορικὰς μεγαλόπολεις προσεγγίζουσα, κατέστη εἰς βραχὺ καιροῦ διάστημα ἡ ἀξιολογωτάτη ἐμπορικὴ πόλις τοῦ κόσμου, ἢ καὶ τὸ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὸ τῆς Δύσεως

ἐμπόριον διευθύνουσα· μ' ὅλας δὲ τὰς ταραχὰς, ὅσας ἐπέφερεν ὁ θάνατος τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸ μετὰ τῆς Ἰνδίας ἐμπόριον ἐξηκολούθει νὰ ῥέῃ διὰ τῆς ἀπ' αὐτοῦ ὀνομασθείσης πόλεως μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο δεκαοκτὼ ἑκατονταετηρίδων καὶ ἐπέκεινα ἦτο μία τῶν κυριωτέρων ἐμπορικῶν πόλεων τοῦ κόσμου, ἀκόμη δὲ καὶ τὴν σήμερον ἐνεργεῖται εἰς αὐτὴν οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ἐμπόριον· ὀλίγαι τῶντι πόλεις διετήρησαν τὸν βαθμὸν αὐτῶν ὡς ἐμπορίου ἔδραι τοσοῦτον χρόνον, ὅσον ἡ Ἀλεξάνδρεια.

Ἀνεφέραμεν ἤδη τὴν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου πρόοδον τοῦ ἐμπορίου. Πρὸ τῶν χρόνων αὐτοῦ αἱ πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἀρκτον τῆς Περσίας κείμεναι χώραι ἦσαν σχεδὸν διόλου ἄγνωστοι εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἀλλὰ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ νικητικοῦ αὐτοῦ δρόμου λέγεται ὅτι ἐπεσκέφθη τὰ Μαράκανδα (Σαμαρκάνδ), καὶ ἐξέτασεν ὅλον τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἀσίας, τὸ κείμενον πρὸς νότον τῆς Ἀνεξαρτήτου Ταρταρίας, καὶ πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἰνδοῦ, ὡς καὶ ἱκανὸν μέρος τῆς μεταξὺ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Γάγγου πλουσίας καὶ ἐκτεταμένης χώρας. Πόσον μακρότερον ἤθελεν ὑπάγειν, ἂν ἐκκλιναν οἱ στρατιῶται ν' ἀκολουθήσωσι, δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν· ἀλλ' αὐτοὶ, τέλος μὴ βλέποντες τῶν κόπων καὶ τῶν περιπλανήσεων, ἀπεποιήθησαν νὰ προβῶσι περαιτέρω, καὶ ὁ φιλόδοξος κατακτητῆς ἠναγκάσθη νὰ ὑποκλίνῃ εἰς τὴν θέλησιν αὐτῶν, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ. Φθάσας εἰς τὸν Ἰνδὸν, διεύθυνε τὸν Νεάρχον, στρατηγὸν τὸν ὁποῖον μεγάλως ἐνεπιστεύετο, νὰ καταβῆ εἰς τὰς ἐκβολὰς αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ, ἐνῶ ὁ ἴδιος προέβαινε διὰ ξηρὰς εἰς τὴν Περσίαν. Εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἰνδοῦ ἐθεώρησαν οἱ Ἕλληνες μετ' ἐκπλήξεως καὶ φόβου τὴν ἐκεῖ μεγίστην παλίρροϊαν τοῦ ὠκεανοῦ. Ἀπέστειλε δὲ τὸν Νεάρχον εἰς τὸν πλοῦν τοῦτον ὁ Ἀλέξανδρος με σκοπὸν νὰ ἴδῃ, ἂν δὲν ἤμποροῦσε ν' ἀνοιχθῆ διὰ τοῦ Εὐφράτου δίοδος τοῦ Ἰνδικοῦ ἐμπορίου.

Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Ἀλεξάνδρου, κατεκερατίσθη ἡ αὐτοκρατορία· ἔπεσε δὲ εἰς τὸν Σέλευκον τὸ μέρος τῆς Ἰνδίας, τὸ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑποταχθέν. Περιουδεῖται τινες πρὸς ἐξέτασιν ἔγιναν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ· ἀλλὰ τὴν ἀξίαν καὶ ὀρθότητα τῶν οὕτω προσγενομένων εἰδήσεων εὐκόλως δύναται τις νὰ κρίνῃ ἐκ τοῦ λεγομένου ὑπὸ τῶν περιηγητῶν, ὅτι δηλ. εὐρήκαν ἀνθρώπους, τόσον μεγάλα ἔχοντας ὄψα, ὥστε ἠμποροῦν νὰ περιτυλίσσωνται εἰς αὐτὰ, καὶ ὅτι ἴδαν μύρμηκας ἀλωπέκων ἰσομεγέθεις, καταγινομένους εἰς τὸ ἐξορύττειν χρυσόν.

Δὲν φαίνεται ἀνοίκειον ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν ἀνακάλυψιν νεωστὶ γενομένην, ἐξ ἧς ἀναντιρρήτως σχεδὸν ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ χῶμα τῆς Ἀμερικῆς ἐπατήθη ὑφ' ἐνὸς τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου ὑπηκόων. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εὐρέθη πλησίον εἰς τὴν πόλιν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς Μοντεβίδεον λίθος μετὰ τὴν ἐξῆς Ἑλληνικὴν ἐπιγραφὴν.—'Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, τοῦ Φιλίππου, βασιλέως

Μακεδονίας, τῇ ἐξηκοστῇ τρίτῃ Ὀλυμπιάδι, Πτολεμαῖος.—Τὸ λοιπὸν τῆς ἐπιγραφῆς δὲν ἀνεγινώσκετο. Ὁ λίθος οὗτος ἐκάλυπτεν ἀνασκαφὴν, περιέχουσαν δύο ἀρχαιότατα ξίφη, περικεφαλαίαν, ἀσπίδα, καὶ μεγάλους τινὰς πηλίνους ἀμφορεῖς. Ἐπὶ τῆς λαβῆς μιᾶς τῶν μαχαιρῶν ἦτον ἡ εἰκὼν ἀνθρώπου, ἐπὶ δὲ τῆς περικεφαλαίας ἦσαν γλυφαί, παριστάνουσαι τὸν Ἀχιλλεῖα σύροντα τὸ πτώμα τοῦ Ἐκτορος περὶ τὰ τεῖχη τῆς Τρωάδος. Πιθανὸν ὅτι τρικυμία κατέλαβε τὸν Πτολεμαῖον τοῦτον εἰς τὸν Μέγαν Ὠκεανὸν (ὡς ἐκάλουν οἱ Ἕλληνες τὸν Ἀτλαντικὸν) καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὰ παράλια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Ἡ δὲ σιωπὴ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων περὶ τοῦ συμβεβηκότος τούτου εὐκόλως ἐξηγεῖται μὲ τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ζητήσας νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐχάθη μετὰ τοῦ πληρώματος, καὶ οὕτω δὲν διεσώθη κάμμία τῆς ἀνακαλύψεως αὐτοῦ εἰδήσις.

Μετὰ τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐν Ἰνδία Ἑλληνικῆς δυνάμεως οὐδὲν Εὐρωπαϊκὸν ἔθνος κατέλαβε κτήματα εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, ἐκτὸς πρὸς τὰ τέλη τῆς δεκάτης πέμπτης ἑκατονταετηρίδος. Ἡ τῶν πολιτικῶν σχέσεων ὁμως μεταβολὴ δὲν ἐπέφερεν οὐσιωδὲς τι ὡς πρὸς τὸ μετὰ τῆς Ἰνδίας ἐμπόριον. Τοῦτο ἐξηκολούθει ἔτι ν' ἀκμάζῃ καὶ ν' αὐξάνῃ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς Ἀλεξανδρείας, ὑφ' ἧς μόνῃς καὶ κατεῖχετο.

ΠΕΡΙ ΜΕΜΨΙΜΟΙΡΙΑΣ.

Ἡ ΜΕΝ μεμψιμοιρία εἶναι δυσάρεστος διάθεσις τῆς ψυχῆς κατ' ὅλων τῶν γινομένων, ὅπως ἂν γίνωνται. Ὁ δὲ μεμψίμοιρος τοιοῦτος, ὥστε, ἀφοῦ τὸν στείλῃ ὁ φίλος μερίδα ἀπὸ συμπίσιον, λέγει πρὸς τὸν κομίσαντα, Ἐλυπήθης τὸν ζωμὸν, καὶ ὀλίγον οἶνον, καὶ δὲν μ' ἐκάλεσας εἰς τὸ δεῖπνον; Καὶ ἐνῶ καταφιλεῖται ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ἀπὸ ψυχῆς ἀγάπης αὐτῆς. Μέμφεται δὲ καὶ τὸν Θεὸν, ὅχι διότι ἔβρεξεν, ἀλλὰ διότι ὕστερον. Ἄν δὲ κατ' ὁδὸν συμβῇ νὰ εὕρῃ χρήματα, λέγει, Ἀλλὰ Θεσαυρὸν δὲν εὕρηκα πώποτε. Καὶ ἂν ἀγοράσῃ δοῦλον καλὸν εἰς ὀλίγην τιμὴν, ἀφοῦ παρεκάλεσε πολλὰ τὸν πωλητὴν, λέγει, Θαυμάζω ἂν εἰς τόσον ὀλίγην τιμὴν ἠγόρατα τόσον καλὸν δοῦλον. Πρὸς δὲ τὸν μετ' αὐτοῦ συγχαίροντα, διότι ἀπέκτησεν υἱόν, λέγει, Ἄν προσθέσης, καὶ ὅτι ἐζημιώθην τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας μου, θέλεις εἰπεῖν ἀλήθειαν. Καὶ ἂν εἰς τὸ δικαστήριον κερδίσῃ, λαβῶν ὄλας τὰς ψήφους, μέμφεται τὸν συνήγορον, ὅτι παρέλειψε πολλὰ ἀπὸ τὰ δίκαιά του, καὶ δὲν τὰ ὠμίλησεν. Ἄν δὲ εἰς ἀνάγκην τοῦ προσφέρωσιν οἱ φίλοι χρηματικὴν βοήθειαν, καὶ τὸν συγχαρῆ τις ἔνεκα τούτου, λέγει, Καὶ πῶς; ἐνῶ πρέπει νὰ ἐπιστρέψω πρὸς ἕκαστον τὰ χρήματα, καὶ περιπλέον νὰ εὐγνωμονῶ ὡς εὐεργετηθεῖς.—ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ.

Ο ΕΥΡΙΣΚΩΝ τὴν ἀλήθειαν, αὐτὴν δὲ μὴ ἀγαπῶν, ὁμοιάζει τὴν νυκτερίδα, ἥτις, ἂν καὶ ὀφθαλμοὺς ἔχῃ νὰ διακρίνῃ ὅτι ὑπάρχει ἥλιος, ἔχει ὁμως ὀφθαλμοὺς τόσον πονηροὺς, ὥστε δὲν εὐφραίνεται εἰς τὸν ἥλιον.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΟΣ ΥΠΟΓΡΑΜΜΟΙ.

ΘΕΛΕΤΕ ὑπογραμμοὺς τινὰς τῆς ἀνθρωπίνης τελειότητος, τὴν ὁποίαν ἐδίδασκεν ὁ Ἰησοῦς; Ἀκούσατε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ διηγουμένους τὰ τοῦ βίου του. Θέλω ἀναφέρειν τινὰ ὡς συντείνοντα μάλιστα εἰς τὴν ἠθικὴν, καὶ ὡς ὠφέλιμα εἰς τὴν νεολαίαν.

Φιλονεικία (λέγει ὁ Λουκᾶς) ἐγένετο μεταξὺ τῶν μαθητῶν, τίς αὐτῶν ἔσεται ὁ μεγαλήτερος; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς: Ὁ βασιλεῖς τῶν ἔθνων κυριεύουσιν αὐτὰ, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτὰ καλοῦνται εὐεργεταί. Σεῖς δὲ μὴ πράξετε οὕτως: ἀλλ' ὁ μείζων γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. Ὡραῖον μάθημα ἰσότητος! Ἐθνη! θέλετε νόμους ἰσότητος; δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχητε τούτους γεγραμμένους εἰς χάρτην συνταγματικὸν, ἀλλ' οἱ ἄρχοντες ὑμῶν καὶ σεῖς αὐτοὶ χρεωστεῖτε ἅπαντες νὰ καθαρῖσητε τὴν καρδίαν ἀπὸ πᾶσαν φιλαρχίαν, καὶ ὡς ἄρθρον πίστεως νὰ παραδεχθῆτε τὴν ἀπάρνησιν πάσης φιλοπρωτείας: διότι ἐκ τῆς ἀπαρνήσεως τῆς φιλοπρωτείας ἐκάστου μέλους τῆς κοινωνίας παράγεται ἡ γενικὴ ἰσότης.

Ὁ Ἰησοῦς, διηγοῦνται οἱ Ἀπόστολοι, κατὰ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, εἰς τὸ χωρίον Γεθσημανί, ἀποσπασθεῖς εἰς λίθου βολὴν, προσήχετο. Προγυρῶν δὲ τὴν ὄραν, κατ' ἣν ἐμελλε νὰ συλληφθῇ, ἦλθεν εἰς τοὺς μαθητὰς του, καὶ εἶπεν: Ἴδου πλησιάζει ὁ παραδιδούς με: ἐλάλει ἔτι, ὅτε ὁ Ἰούδας ἦλθε μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων, καὶ πλησιάσας πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐφίλησεν αὐτόν. Εἰς αὐτὸ τὸ φίλημα, τὸ ὁποῖον ὁ προδότης μαθητῆς ἔθετο σύνθημα τῆς παραδόσεως τοῦ διδασκάλου του, εἰς αὐτὸ τὸ φίλημα τὸ κεντῆσαν ἀναμφιβόλως τὴν καρδίαν τοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ τὴν λόγην, ἥτις ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐνυξε τὴν πλευρὰν του, ὁ Ἰησοῦς, ὄλος ἀγαθότης, ὄλος συγχώρησις, λέγει πρὸς τὸν προδότην: Φίλε, διὰ ποῖον ἦλθες;

Ὁ Ἰησοῦς (λέγει ὁ Ἰωάννης) κατὰ τὸ Ἱερὸν ἐδίδασκε τὸν λαόν: τότε οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι φέρουσι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ συλληφθεῖσαν, καὶ λέγουσι: Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸν νόμον αὐτοῦ διέταξεν αἱ τοιαῦται νὰ λιθοβολῶνται: σὺ τί λέγεις; Ὁ Ἰησοῦς, βλέπων τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον τῆς γυναικὸς, πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, Ὁ ἀναμάρτητος ἐξ ὑμῶν πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῆς βαλέτω. Οἱ λιθοβόλοι, ἐλεγχόμενοι ἀπὸ τὴν συνειδήσιν, ἐξήρχοντο εἰς καθεῖς, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων. Οὕτως ἀπέμεινε πλησίον τῆς γυναικὸς μόνος ὁ Ἰησοῦς, κάτω κύπτων: ἀλλὰ βλέπων τοὺς πάντας φυγόντας: Ἰυνή, εἶπε, ποῦ εἰσὶν οἱ κατήγοροί σου; κάνεις δὲν σὲ κατακρίνει; Καὶ ἐκείνη ἀπεκρίθη, Κάνεις Κύριε! ἐπανελάβε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδ' ἐγὼ σὲ κατακρίνω: πορεύου, καὶ μὴ πλέον ἀμάρτανε. Σωτηρία ζωῆς μετὰ πόσης μετριοφροσύνης χορηγούμενη! ὁποῖα γλυκεῖα παραίνεσις! ἡ νοθεσία δὲν προσβάλλει τὴν εὐεργεσίαν. Εἰς

τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ ὅποια σεμνοπρέπεια! περὶ τὸ νεαρὸν καὶ λάμπον αὐτοῦ πρόσωπον ὅποια αἰδώς!

Κατὰ τὴν πόλιν Νάϊν ὁ Ἰησοῦς ἐγεύετο εἰς οἰκίαν Φαρισαίου ἀμαρτωλὸς γυνή, ἐλθούσα εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ σταθεῖσα παρὰ τοὺς πόδας του, ἔβρεχεν αὐτοὺς μετὰ δακρύων, καὶ διὰ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς της ἐξέμασσε καὶ κατεφίλει καὶ ἤλειφεν αὐτούς, ἀλάβαστρον κομίσασα μύρου· ὁ ὁμοτράπεζος Φαρισαῖος μετὰ φρίκης, ἀποστροφῆς καὶ καταφρονήσεως ἔβλεπε τὴν ἀμαρτωλὸν· ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς, στραφεὶς εὐμενῶς, εἶπε πρὸς αὐτήν, 'Αφένονται σου αἱ ἀμαρτίαι· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.'

Ὁ λόγος αὐτοῦ πόσῃ σοφίαν ἐγκρύπτει, ὅταν ἡ χεὶρ του εὐλογῇ τὴν ἀθωότητα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν βρέφῶν!

Ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ προσέφερον εἰς αὐτὸν βρέφη, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐπιθέσῃ τὴν θείαν αὐτοῦ χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των, καὶ νὰ τὰ εὐχηθῇ· ἰδόντες δὲ τοῦτο οἱ μαθηταὶ του, ἐπετίμησαν τοὺς ἀνθρώπους· ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς, προσκαλίσας τὰ βρέφη, εἶπεν· 'Ἄφετε τὰ παιδία νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμὲ, διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅστις δὲν δέχεται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν εἰσέρχεται εἰς αὐτήν. Ἄν πάντες δὲν ἐπιστρέψῃτε πρὸς τὴν πρώτην ὑμῶν ἀπλότητα, ἂν δὲν γενῆτε ὡς τὰ παιδία, δὲν εἰσέρχεσθε εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν κατὰ τὴν ζωὴν ταύτην, καὶ γ'νῆ ὡς ἐν τῶν παιδίων τούτων, αὐτὸς ὑψωθήσεται κατὰ τὴν ἄλλην. Προσέχετε, μὴ καταφρονήσῃτε κανένα τῶν μικρῶν τούτων, διότι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς βλέπουσι διαπαντὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ.' Ὡς περὶ φιλοσοφία! ὦ γλυκυτάτη καὶ ἀποπνεύουσα μύσχου καὶ μύρου ἠθική!

Θέλετε ἄλλην πράξιν τοῦ Ἰησοῦ πλήρη γλυκυτάτης μελαγχολίας; Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς σταυρώσεώς του (λέγει ὁ Ματθαῖος) διέτριβεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ κατὰ τὴν Βηθανίαν· τότε ἦλθε πρὸς αὐτὸν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ τὸ ἔχυσεν εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καθημένου. Ἰδόντες τοῦτο οἱ μαθηταί, εἶπον· 'Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; τοῦτο τὸ μῦρον ἠδύνατο νὰ πωληθῇ εἰς πολλὰ χρήματα, καὶ ταῦτα νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πτωχοὺς.' Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπε· 'Μὴ ἐνοχλεῖτε τὴν γυναῖκα, ἔργον καλὸν ἔπραξεν εἰς ἐμὲ. Πάντοτε τοὺς δυστυχεῖς ἔχετε αὕτη, θέσασα τὸ μῦρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς ἐνταφιασμόν μου τὸ ἔβαλεν. Ἀμὴν λέγω εἰς ὑμᾶς ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦτο, καὶ ἡ πράξις αὐτῆς θέλει λαληθῇ πρὸς μνημόσυνόν της.'

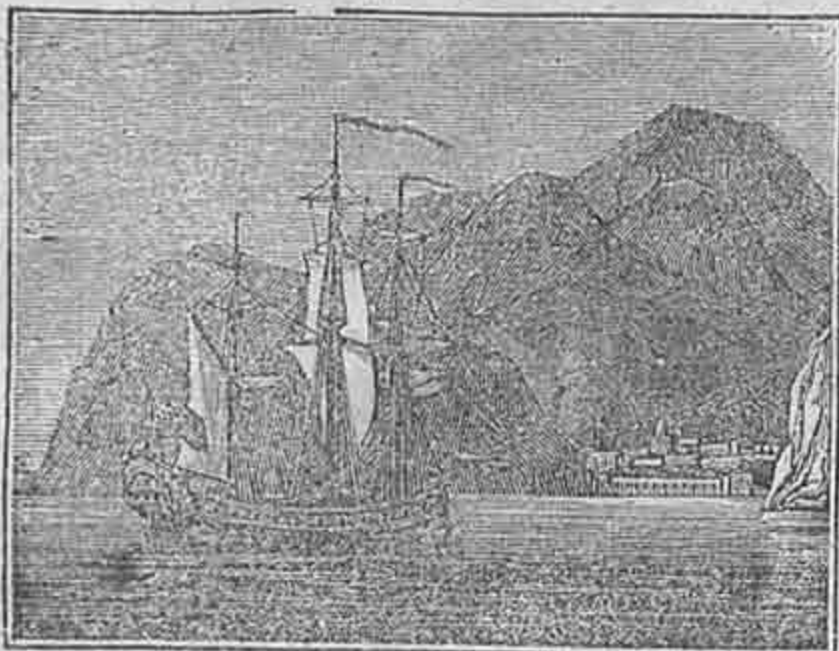
Θέλετε δεῖγμα εὐμενοῦς φιλίας; Θέλετε δάκρυα τυφεραῖς καρδίας πίπτοντα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνους, οἵτινες εἶδαν τὸ σύμπαν, καὶ περιέκλεισαν τὸ παρελθόν καὶ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος; Ἀκούσατε τὸν Ἰωάννην διηγούμενον τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου· ἀκούσατε τὸν ἀπλοῦν ἀλιεῖα τοῦτον, ἱστοροῦντα τὸ συμβάν τοῦτο μετ' ἀφελείας καὶ ἵψους Ὀμηρικοῦ.

Ἦσθ' ἐνεὶ Λάζαρος τις ἐκ Βηθανίας, καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ Μάρθα καὶ Μαρία ἔστειλαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγουσαι· 'Κύριε, ὁ παρὰ σοῦ ἀγαπώμενος ἀσθενεῖ·' ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, 'Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.' Καὶ τότε μὲν ἔμεινε δύο ἡμέρας εἰς τὸν τόπον ὅπου διέτριβεν· ἔπειτα δὲ εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς· 'Ὑπάγωμεν πάλιν εἰς τὴν Ἰουδαίαν.' 'Εἰς τὴν Ἰουδαίαν!' λέγουσιν οἱ μαθηταί. 'Διδάσκαλε, οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτουν νὰ σε λιθάσωσι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;' Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· 'Λάζαρος, ὁ φίλος ἡμῶν, κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνήσω αὐτόν. Ὁ Λάζαρος ἀπέθανεν, ἀλλ' ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν.'—'Ὑπάγωμεν,' εἶπεν ὁ Θωμᾶς περίλυπος, 'ν' ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.'

Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, ἦρε τὸν Λάζαρον τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων παρηγόρουν τὴν Μάρθαν καὶ τὴν Μαρίαν διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ των. Ἡ Μάρθα δὲ, ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, τὸν προὔπαντησε, καὶ εἶπεν, 'ὦ Κύριε, ἂν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἀπέθνησκεν· ἀλλὰ καὶ τὴν ἕραν ταύτην γνωρίζω κάλλιστα, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει δώσειν ὅσα ζητήσης.' Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτήν· 'Ὁ ἀδελφός σου θέλει ἀναστῆθῃν.'—'ὦ Κύριε, τὸ γνωρίζω, ὅτι θέλει ἀναστῆθῃν εἰς τὴν ἀνάστασιν κατὰ τὴν ἐσχάτην ἡμέραν.'—'Μάρθα, ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ, ὁ δὲ πιστεύων εἰς ἐμὲ καὶ ἀποθανὼν ἀνίσταται.'—'Ναί, Κύριε, πρὸ πολλοῦ ἐγὼ ἐπίστευσα, ὅτι σὺ ὁ Χριστὸς εἶσαι, σὺ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;' Αὐτὰ εἶποῦσα ἡ Μάρθα, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον, καὶ κατ' ἰδίαν φωνάξασα Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν της, εἶπεν· 'Ὁ διδάσκαλος ἦλθε, καὶ σὲ ζητεῖ'· ἐκείνη δὲ, ὡς ἤκουσεν, ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ πρὸς αὐτόν, καὶ οἱ παρηγοροῦντες αὐτὴν Ἰουδαῖοι τὴν ἠκολούθησαν, νομίζοντες, ὅτι πρὸς τὸ μνημεῖον διευθύνετο νὰ κλαύσῃ. Ἡ Μαρία ἦλθε λοιπὸν ὅπου ἦτον ὁ Ἰησοῦς· ἅμα δὲ μακρόθεν τὸν εἶδεν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, λέγουσα· 'Ἄν ἦσουν ἐδῶ, δὲν ἀπέθνησκεν ὁ ἀδελφός μου.' Ὁ Ἰησοῦς, ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ κλαίοντα ἔτι τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτὴν Ἰουδαίους, ἐλυπήθη καὶ ἔταράχθη, καὶ εἶπε· 'Ποῦ τὸν ἔχετε ἀποτεθειμένον;' καὶ τινες ἐξ αὐτῶν εἶπον· 'Αὐτὸς ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ δὲν ἠδύνατο τάχα νὰ ἐνεργήσῃ, ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ ὁ Λάζαρος;' Ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται λοιπὸν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ λέγει· 'Σηκώσατε τὸν λίθον' ἀποκρίνεται ἡ Μάρθα· 'Κύριε τεσσάρων ἡμερῶν εἶναι ὁ νεκρὸς, καὶ ἀποφορὰν ἴσως ἔχει.' Λέγει ὁ Ἰησοῦς· 'Δὲν σὲ εἶπον, ὅτι, ἂν πιστεύης, θέλεις ἰδεῖν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;' Καὶ ἐσήκωσαν τὸν λίθον, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἔψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπε· 'Πάτερ, εὐχαριστῶ σε, ὅτι ἤκουσάς μου' καὶ αὐτὰ εἶπόν, φωνῇ μεγάλῃ ἔκραξε· 'Λάζαρε, δεῦρο ἔξω!' καὶ ἐξῆλθεν ὁ νεκρὸς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας· εἶχε δὲ τὸ πρόσωπόν του περιδεδεμένον διὰ σουδαρίου, καὶ τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· 'Λύσατέ τον, καὶ ἀφετέ τον νὰ ὑπάγῃ.'

—Π. ΣΟΥΤΣΟΣ.

Η ΝΗΣΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ.

ΕΝΩ χώραι τινες ἢ τόποι ἐφελκύνουσι τὴν προσοχὴν διὰ φυσικῶν ἰδιοτήτων, ἄλλαι καθίστανται ἀξιόλογοι ὑπὸ συμβάντων ἱστορικῶν. Ἀμφότερα τὰ ἐλκυστικὰ ταῦτα παριστᾷ συνενωμένα ἡ νῆσος τῆς Ἀγίας Ἑλένης· διότι οὐχὶ μόνον οἱ φυσικοὶ αὐτῆς χαρακτῆρες κρίνονται ἀξιοὶ τῆς προσοχῆς ὄλων τῶν τῆς φύσεως ἐραστῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς μεγάλην σειρὰν ἱστορικῶν συμβάντων ὑπῆρξε κρίκος ἀξιόλογος, καθὸ χρηματίσασα τὸ τελευταῖον ἐπίγειον ἀναπαυτήριον τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου, — τὸ ἔσχατον θέατρον τῆς φιλοδοξίας, τῶν προτερημάτων, καὶ τῶν ἐγκλημάτων αὐτοῦ.

Ἡ Ἀγία Ἑλένη κεῖται εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν, εἰς 5° 43' δυτικοῦ μήκους, καὶ 15° 55' νοτίου πλάτους· ἀπέχει δὲ περὶ τὰ 1200 μίλια ἐκ τοῦ δυτικοῦ παραλίου τῆς Ἀφρικῆς, χίλια δὲ ὀκτακόσια ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ παραλίου τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ μέγιστον αὐτῆς μῆκος δὲν ὑπερβαίνει δέκα ἡμισυ μίλια, τὸ πλάτος ἔξ καὶ τρία τέταρτα, ἡ δὲ περιφέρεια εἰκοσιοκτῶ. Ὀλόκληρον τὸ νησίον περιέχει ὡς 30,000 στρεμμάτων Ἀγγλικῶν, ἔξ ὧν 14,000 εἶναι γυμνὸς βράχος, ἢ ἄλλως ἀνεπίδεκτα βελτιώσεως, 8,000 γῆ χέρσος, προσφυῆς μόνον εἰς δενδροφορίαν ἢ κτηνοτροφίαν, καὶ 3000 ἀροτρεύσιμα. Ἡ νῆσος ἐμπορεῖ νὰ θεωρῆται ὡς συνιστάμενη ἀφ' ἐνὸς παμμεγέθους βράχου ἀναβαίνοντος ἀπὸ τὸν κόλπον τοῦ Ὠκεανοῦ, καθότι σχεδὸν πανταχόθεν περιορίζεται ὑπὸ κρημνῶν ἀπὸ ἑξακοσίους ἕως χιλίους διακοσίους πόδας τὸ ὕψος. Σειρὰ βουνῶν διαπερνᾷ ὅλην τὴν νῆσον ἐξ ἀνατολῶν εἰς δυσμᾶς, τέλος ἔχουσα εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον τὴν Κορυφὴν τῆς Ἀρτέμιδος, ἣτις ἀναβαίνει εἰς 2700 ποδῶν ὕψος. Τρεῖς μόνον μυχοὶ ἦτοι ἀνοίγματα ὑπάρχουν εἰς τὸν αἰγιαλόν· ἀλλὰ τόσοσιν πλεονάζουν βράχοι καὶ ξέροι, ὥστε εἰς ἓνα μόνον αὐτῶν ἐπὶ τῆς βορειοδυτικῆς πλευρᾶς τῆς νήσου γίνεται ἀσφαλῶς ἀπόβασις, καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὑπάρχει ἡ μόνη ἐπὶ τῆς νήσου πόλις, — ἡ Ἰακωβούπολις.

Ὁ ἐν Ἰακωβουπόλει πρὸς ἀπόβασιν τόπος εἶναι ὡς ἡμισέληνον, μόλις πεντακόσια βήματα πλατῦς μεταξύ

τῶν δύο ἄκρων· σιμώτατα δὲ τῆς παραθαλασσίας εὐρίσκονται ἰσχυροὶ προμαχῶνες, ἀπὸ ἄκρας εἰς ἄκραν τοῦ κόλπου ἐκτεινόμενοι. Εἰς τὴν πόλιν ἐμβαίνει τις διὰ καμαρωτοῦ πυλῶνος, ἐντὸς τοῦ οὗ ὑπάρχει εὐμορφος πλατεῖα, ἑκατὸν περίπου τετραγωνικῶν ποδῶν· ὁ δρόμος ἐκ τοῦ ἀποβατηρίου εἰς τὸν πυλῶνα τοῦτον περνᾷ ἐπάνωθεν σηκωτῆς γεφύρας, ἀναμέσον διπλῶν σειρῶν κανονίων. Εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς παρατάξεως εὐρίσκειται τοποθετημένον τὸ κυβερνητήριον καὶ τὸ ἀρχιφυλακεῖον· ἐντὸς τοῦ πρώτου κατοικεῖ ὁ κυβερνήτης καὶ οἱ σημαντικώτεροι τῶν ὑπαλλήλων. Ἡ κυριώτερα εἰς τὴν πόλιν ὁδὸς περιέχει τριάκοντα περίπου οἴκους, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων εἶναι εὐμορφοὶ καὶ καλοκτισμένοι. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἐκκλησία. Οἱ ἄνωθεν τῆς πόλεως ὑψηλοὶ λόφοι, ὡς καὶ πᾶν εὐπρόσιτον μέρος τῆς παραλίας, εἶναι ἰσχυρότατα ὠχυρωμένοι.

Ὑπάρχουν σημεῖα τινά, ὅτι ἔλαβεν ἐξ ἠφαιστείου τὴν γένεσιν ἡ νῆσος αὕτη, τόσοσιν ἐκ τῆς φύσεως τῶν παραγομένων ὀρυκτῶν, ὅσον ἐκ τοῦ ὅτι ἔλαφροὶ τινες σεισμοὶ συνέβησαν τὸ 1756, 1782, καὶ 1817. Ἐρεῦνης διὰ τιτανόλιθον γινομένης πρό τινων ἐτῶν, εὐρέθη ὀρυκτὸν τι παρεμφερὸν μὲ ὀρυκτὸν χρυσοῦ, καὶ βραβεῖον 250 λιτρῶν στηρλινῶν προσεφέρθη διὰ τὴν ἀνακάλυψιν χρυσοῦ μεταλλείου· ἀλλ' οὐδὲ τὸ ὀρυκτὸν ἐκεῖνο ἀληθῶς ἦτο χρυσοῦχον, οὐδ' ἀνεκαλύφθησαν ἕκτοτε χρυσοῦ σημεῖα.

Τὰ κυριώτερα ἐπὶ τῆς νήσου ζῷα εἶναι βοσκήματα καὶ αἶγες, εἰσαχθέντα ἐκ τῆς Ἀγγλίας· πλεονάζουν δὲ καὶ φασιανοὶ καὶ πέρδικες. Εἰς τὰς κοιλάδας εὐρίσκονται σκορπίοι καὶ σκολοπένδροι, ἀλλὰ τὸ κέντρον αὐτῶν δὲν εἶναι κινδυνῶδες. Θαλάσσια πτηνὰ, κῆτῆ, καὶ χελῶναι φαίνονται κάποτε εἰς τὴν παραλίαν· εὐρίσκονται δὲ περὶ τὴν νῆσον ὀγδοήκοντα περίπου ἰχθύων εἶδη. Ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι, ἂν καὶ πολλάκις μετεκομίσθησαν εἰς τὴν νῆσον μέλισσαι, οὐδέποτε ὁμως ἤκμασαν· πιστεύεται ὅτι οἱ σφοδροὶ ἄνεμοι ἐπαίρνουσιν αὐτάς.

Ἡ χώρα γενικῶς συνίσταται ἀπὸ παχὺ χῶμα, πάμπολλα φυτὰ περιθάλλον, ἔξ ὧν καὶ τρία εἶδη κομμιφόρων δένδρων, τὰ ὁποῖα ἀναβλαστάνουσιν εἰς ὕψος τριῶν ἕως τριάκοντα ποδῶν. Ὅλα τὰ εἶδη ταῦτα παράγουσι κόμμι ἀρωματικώτατον, τὸ ὁποῖον καθιστάνει τὸ ξύλον τερπνὸν διὰ καύσιμον, δι' ὃ καὶ ὡς ἐπιτοπλεῖστον καλλιεργεῖται. Ἐξ ἐνὸς τῶν εἰδῶν τούτων ἀπορρέει αὐτομάτως ὑγρὸν εὐοσμὸν, τόσοσιν ἀφθόνως, ὥστε μία φιάλη πληροῦται εἰς διάστημα μιᾶς νυκτός. Δρύες, κυπάρισσοι, περίδες, μύρσιναι, καὶ ἄλλα φυτὰ, ἀκμάζουν μὲ ἱκανὴν δαφίλειαν. Εὐδοκμοῦσι δὲ μάλιστα αἱ ὀπῶραι, καθότι λέγεται ὅτι ἐπὶ σχεδὸν ἐκάστου ἀγροκηπίου εὐρίσκονται σταφύλια, σῦκα, πορτογάλλια, λεμόνια, κίτρα, γουαῦαι, βανάναι, ροδάκινα, κυδῶνια, ροῖδια, ταμάρινδοι, συκάμινα, πέπωνες, καὶ κολοκύνθαι.

Τὴν ἐκ τῆς πόλεως προσέγγισιν εἰς τὰς ἐξοχὰς περιέγραφέ τις ὡς ἀκολούθως:—

Ἡ πόλις περιέχει πολλὰ κηπάρια, ἄλση, καὶ σκιώδεις περιπάτους· ἐκτείνεται δὲ καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς κοιλάδος, ἣτις στενοῦται βαθμηδὸν, ἕως οὗ, ἐπὶ τέλους, χωρεῖ μία μόνον οἰκία. Ἀνωθεν τῆς κοιλάδος κρέμονται ὑψηλοὶ καὶ παρμεγέθει βράχοι κατὰ τρόπον, ὅστις παραπολὺ φοβίζει τοὺς νεοφερμένους ξένους. Οἱ εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς νήσου ἄγοντες ὁδοί, τοὺς ὁποίους κατεσκεύασαν μετὰ κόπου ἀπιστεύτου, τοὺς βράχους διαρρήξαντες, περνῶσι τὰς πλευρὰς τῶν ἀμφοτέρωθεν τῆς πόλεως λόφων κατὰ διεύθυνσιν ἐλικοειδῆ· τὸσον δ' εὐκόλος εἶναι ἢ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀνάβασις, ὥστε βόες καὶ ἄμαξαι διαβαίνουν ἀνευ δυσκολίας ἢ κινδύνου τοὺς φαινομένους κατὰ κάθετον κρημνοῦς. Εἰς δύο μιλίων διάστημα, οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ γυμνὴ ἀφορία καὶ βραχυδῆς ἐρημία προσβάλλει εἰς τὸ ὄμμα τοῦ περιηγητοῦ· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἠδύνηται ἡ ὄψις διὰ τῆς αἰφνιδίου παραστάσεως δασωμένων λόφων, χλοερῶν κοιλάδων, καλλιεργημένων ἀγρῶν, καὶ ὡραίων μικρῶν θερινῶν οἰκῶν. Τρία μίλια ἐκ τῆς Ἰακωβουπόλεως κεῖται τὸ θερινὸν παλάτιον τοῦ κυβερνήτου, ὡραῖον καὶ καλόκτιστον οἰκοδόμημα.

Ἡ Ἁγία Ἐλένη ἔχει κλίμα ὑγιέστατον· ἡ θερμότης καὶ τὸ ψύχος ὑπάρχουσι τερπνότατα συγκερασμένα. Ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶναι γενικῶς τὸσον καθαρά, ὥστε πλοῖα θερμῶνται εἰς ἐξήκοντα μιλίων ἀπόστασιν.

Πρέπει τώρα νὰ εἰπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς νήσου. Ὁ Ἰωάννης de Nova, πλοίαρχος Πορτογάλλος, ἀνεκάλυψε τὴν Ἁγίαν Ἐλένην κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἁγίας Ἐλένης, Μαΐου 21ην, 1501. Ἀνδρῶποι δὲν εὐρέθησαν ἐπὶ τῆς νήσου· αὐτὸς δὲ ἀπλῶς ἀνήγγειλε τὴν ἀνακάλυψιν, χωρὶς νὰ θεμελιώσῃ ἀποικίαν. Μετὰ δώδεκα περίπου ἔτη, εὐγενεῖς τινὲς Πορτογάλλοι, προσκρούσαντες εἰς τὰς ἐν Ἰνδία Πορτογαλικὰς ἀρχὰς, ἀπηνῶς ἐκολοβώθησαν διὰ τῆς ἀποκοπῆς τῶν ῥινῶν, ὠτων, καὶ δεξιῶν χειρῶν· εἰς δὲ τὴν ἐλευνὴν ταύτην κατάστασιν ἀπεστάλησαν ὀπίσω εἰς τὴν Εὐρώπην. Εἰς αὐτῶν, Fernandez Lopez, κρίνας τοιαύτον βίον ἀβίωτον εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, ἀπεβιβάσθη, κατ' ἰδίαν αὐτοῦ αἰτησιν, μετ' ὀλίγων ἀνδραπόδων ἐπὶ τῆς μονήρου νήσου τῆς Ἁγίας Ἐλένης. Πρὸς ἀνακούφισιν δὲ τῆς βαρυτάτης αὐτοῦ συμφορᾶς τὸν ἐχορήγησαν οἱ συμπατριῶται αἴγας, χοίρους, ὄρνιθας, πέρδικας, φασιανούς, μελεαγρίδας, ὡς καὶ συκᾶς, πορτογαλλέας, λεμονέας, ῥοδακινίας, καὶ παντοῖα λάχανα πρὸς φυτεῖαν. Ταῦτα ἐπέτυχαν τοσοῦτον, ὥστε εἰς μίαν τετραετηρίδα ἔλαβεν ἡ νήσος τερπνὴν πρόσοψιν.

Ἡ κυβέρνησις ἤρχισε τώρα νὰ καταλαμβάνῃ, ὅτι τὸ νησίον ἠμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὰ πλοῖα, τὰ ἐκ τῆς Πορτογαλλίας εἰς τὴν Ἰνδιάν ὑπάγοντα, ὡς ἀναπαυτήριον, ἐξ οὗ νὰ προμηθεύωνται ὕδωρ, νωπὰς ζωτροφίας, κτλ. ὅθεν ἀπέλυσαν τὸν Lopez, καὶ κατέστησαν τὴν νήσον σταθμὸν τῆς κυβερνήσεως. Πολλοὺς δὲ χρόνους ἐπέτυχαν κρύπτοντες ἀπ' ἄλλας χώρας τὴν θέσιν τῆς Ἁγίας Ἐλένης· ἀλλὰ τὸ 1588 ἐπεσκέφθη αὐτὴν ὁ

Ἀγγλος Cavendish, ἐπανερχόμενος ἀπὸ τὸν περίπλου τοῦ κόσμου. Ὀλίγον ἔπειτα ἐπεσκέφθησαν αὐτὴν οἱ Ὀλλανδοὶ καὶ οἱ Ἰσπανοὶ, οἵτινες καὶ ἀκολάστως ἠφάνισαν τὰ τῆς νήσου προϊόντα. Καθόσον δὲ βαθμηδὸν ἀπέκτων οἱ Πορτογάλλοι καταστήματα ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ παραλίου τῆς Ἀφρικῆς, ἄφιναν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐρημουμένην τὴν Ἁγίαν Ἐλένην.

Τὸ 1651 ἡ Ἀγγλικὴ Συντροφία τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἔκαμεν ἐπὶ τῆς νήσου κατάστημα, τὸ ὁποῖον μετὰ δέκα ἔτη ἐπεβεβαίωσεν εἰς αὐτοὺς χάρτης παρὰ Καρόλου τοῦ δευτέρου. Πολλοὺς οἰκιστὰς παρεκίνησεν ἢ προσφορὰ γαιῶν νὰ μεταναστεύσωσιν ἐκ τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν Ἁγίαν Ἐλένην· καὶ ἀνδράποδα εἰσήχθησαν ἐκ τῆς Μαδαγασκάρ νὰ ἐργάζωνται εἰς τὰς φυταλίας. Μετὰ δεκατέσσαρα περίπου ἔτη οἱ Ὀλλανδοὶ ἐκτύπησαν καὶ ἤλωσαν τὴν νήσον· ἀλλ' ἠναγκάσθησαν μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτὴν· τὸ δὲ προσεχὲς ἔτος, 1666, πολλὰ οἰκογένεια, τὰς ὁποίας εἶχεν ἀφανίσειν ἢ πυρκαϊὰ τοῦ Λονδίνου, κατέφυγον εἰς τὴν Ἁγίαν Ἐλένην. Πάλιν ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ὀλλανδῶν, καὶ πάλιν μετεκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

Μέχρι τοῦ 1700 ἡ τῆς νήσου οἰκονομία, ἡθικὴ τε καὶ ἐσωτερικὴ, κάκιστα εἶχε· τότε δ' ἐλήφθησαν διάφορα συνετὰ μέτρα πρὸς διορθωσιν τῶν ἠθῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διευθύνθησαν πρὸς βελτίωσιν τοῦ τόπου οἱ ἀγῶνες τῶν ἐκ διαδοχῆς κυβερνητῶν. Χάρται κατ' ἐπανάληψιν παρὰ τοῦ Στέμματος ἔδωκαν τὴν νήσον εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Συντροφίας τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, ἣτις καὶ ἄρχει αὐτῆς διὰ κυβερνήτου καὶ συμβουλίου.

Τὸ 1792 ἔπαυσεν ἡ τῶν ἀνδραπόδων εἰσαγωγὴ, καὶ τὸ 1810 ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ εἰσάξωσι 50 Σίνας ἐργάτας διὰ τὴν γεωργίαν. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος βαθμηδὸν ἠξάνετο· καὶ τὸ 1823 ἦτον ὁ πληθυσμὸς διαμοιρασμένος ὡς ἔπεται·—λευκοὶ κάτοικοι, 1201· πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ, 911· ἀνδράποδα, 1074· μαῦροι ἐλεύθεροι, 729· Σῖναι, 442· Λάσκαρες, 24· τὸ σύνολον, 4381. Ἐκτοτε ὁμως ἠῆξεν ἔτι μᾶλλον ὁ πληθυσμὸς, ἀναβαίνων σήμερον εἰς 5000, ἐκτὸς τῆς φρουρᾶς.

Τὸ 1815 ἡ Ἁγία Ἐλένη κατέστη περισπούδαστος, ἐκλεχθεῖσα ὡς τὸ ἄσυλον ἢ μᾶλλον ὡς ἡ φυλακὴ τοῦ Ναπολέοντος. Κατὰρχὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐτάραξεν ἐκ νέου τὴν Εὐρώπην ὁ μέγας δορικτήτωρ, δραπετεύσας ἀπὸ τῆς Ἑλβαν· ὅθεν ἐκρίθη ἀναγκαῖον μετὰ τὴν ἐν Οὐατερλώ μάχην, νὰ ἐκλεχθῆ τόπος δυνατὰ ὠχυρωμένος ὡς ἡ μέλλουσα κατοικία του. Αἱ σύμμαχοι δυνάμεις εἶχαν παραδώσειν εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὴν φύλαξιν τοῦ προσώπου τοῦ Βοναπάρτου. Ἐν τῇ 7ην λοιπὸν Αὐγούστου, ἐτέθη ὁ Ναπολεὼν ἐπὶ Ἀγγλικῆς νηὸς, ἣτις ἀπέπλευσε διὰ τὴν Ἁγίαν Ἐλένην, ὅπου ἐφθασε τὴν 16ην Ὀκτωβρίου. Μετὸν πρῶτον αὐτοῦ οἶκον ἐπὶ τῆς νήσου δὲν ἠύχαριστεῖτο ὁ Βοναπάρτης· ὅθεν τοῦ ἔκτισαν ἄλλον οἶκον ἐπὶ τῆς ὑψίστης πεδιάδος τοῦ νησίου, 1760 πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης.

Ἐνταῦθα ἐζησε μέχρι 8ης Μαΐου, 1821, ὅτε ἀπέθανεν ἀπὸ ἐλκος εἰς τὸν στόμαχον, τὴν ὀλέθριον τοῦ ὁποῦ ἐνέργειαν ἤξανε ὁ ἐρεθισμὸς καὶ ἡ δυσαρέσκεια, ἧτις ἀδιακόπως αὐτὸν ἐβασάνιζε κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους χρόνους τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Ἐλένη διατριβῆς του. Ἐτάφησαν δὲ τὰ λείψανά του μετὰ στρατιωτικὰς τιμὰς εἰς τινὰ κοιλάδα, πλησίον πηγῆς, ἱεῖας ἀνωθεν ἐχούσης κρεμαμένας. Ὁ τάφος περιεκλείσθη μετέπειτα ὑπὸ σιδηροῦ περιφράγματος, καὶ φύλαξ διωρίσθη εἰς αὐτὸν ἕκτοτε.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἄριθ. 3.

ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΙ.

Εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πράξεων, ὡς προείπαμεν, ἐπαινοῦνται οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Βεροίας, ὅτι ἐπιμελῶς ἠρεύνων τὰς Γραφάς. Αἱ Γραφαὶ αὗται περιεῖχαν τὰς προφητείας, δι' ὧν οἱ Ἀπόστολοι ἐζήτουν ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτον ὁ ἐπαγγελθεὶς ποτε Χριστὸς, ἡ Μεσσίας· ἐπειδὴ δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἠλήθευαν ὅλα τὰ ἐκεῖ προφητευμένα, πολλοὶ ἐπίστευσαν ὅτι αὐτὸς ἀληθῶς ἦτον ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας.

Ἄλλ' αἱ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης Γραφαὶ αὗται εἶναι, κατ' ὀλίγα τινὰ, διδακτικώτεραι εἰς ἡμᾶς, παρὰ καὶ εἰς τοὺς συγχρόνους τῶν Ἀποστόλων, διὰ τὴν ἕκτοτε συμβᾶσαν ἐντελεστέραν πλήρωσιν τινῶν ἀπὸ τὰς προφητείας.

Ἐπὶ τῶν Ἀποστόλων, ἐπέδιδε μὲν τάχιστα ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ μεταξὺ καὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν Ἑθνικῶν· ἀλλὰ, μ' ὅλον τοῦτο, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὅσοι αὐτὴν ἠσπᾶσθησαν ἦτο μικρὸς καὶ ἀφανὴς ὡς πρὸς τὰ πλήθη τῶν ὅσοι εἴτε παντελῶς ἠγνόουν αὐτὴν, εἴτε γνωρίζοντες ἀπέβαλλαν μετ' ἐξουθενήσεως καὶ μίσους. Σήμερον ὁ Ἰησοῦς ὁμολογεῖται ὡς Κύριος εἰς ὅλα τὰ πλέον πεπολιτισμένα τοῦ κόσμου μέρη. Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνέτρεψαν τὰς θρησκείας τῶν πλέον κραταιῶν καὶ πεφωτισμένων ἔθνων· χωρὶς δὲ κατακτήσεων, χωρὶς τῆς βοηθείας πλοῦτου, ἢ δυνάμεως ἀνθρωπίνης, ἢ σοφίας, ἐνήργησαν τὴν θαυμασιωτάτην μεταβολὴν ἀφ' ὅσας ποτὲ συνέβησαν εἰς τὰς δοξασίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ταύτην περὶ τῆς σπουδαιοτάτης ὑποθέσεως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὅσοι ἐπαγγέλλονται τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν λογίζεται ὡς διακόσια πεντήκοντα ἑκατομμύρια, συμπεριλαμβάνων ὅλα τὰ πλέον πεπολιτισμένα τοῦ κόσμου ἔθνη. Διὰ νὰ κρίνωμεν δὲ ὀρθῶς τὸ μέγεθος τοῦ προξενηθέντος ἀποτελέσματος, πρέπει νὰ βάλωμεν εἰς τὸν λογαριασμὸν ὅτι εὐρίσκονται ἑκατὸν εἴκοσι ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων ἡ θρησκεία κατὰ τοσοῦτον ἐπιστηρίζεται εἰς τὴν Χριστιανικὴν, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ὅποια εἶναι, ἂν ὁ Χριστὸς οὐδέποτε εἶχε φανῆν, — ἐννοῶ τοὺς Μωαμεθανούς· διότι, ἂν καὶ οὗτοι πολὺ ἀπεπλανήθησαν τῆς διδασχείσης ὑπὸ Χριστοῦ θρησκείας, καὶ θεωρῶσι τὸν Μωάμεθ ὡς

μεγαλῆτερον αὐτοῦ προφήτην, μ' ὅλα ταῦτα ὁμολογοῦσι τὸν Ἰησοῦν ὡς προφήτην ἀληθῆ, καὶ ὡς τὸν Μεσσίαν, ἢ Χριστόν· καὶ ἐπαγγέλλονται ὅτι ἡ θρησκεία αὐτῶν θεμελιούται ἐπὶ τῆς ἐκείνου.

Τοῦτο ἀνάγκη πᾶσα νὰ βαλθῇ εἰς τὸν λογαριασμὸν, καθότι ὁ λόγος εἶναι τῶρα περὶ τοῦ προξενηθέντος μεγάλου καὶ θαυμαστοῦ ἀποτελέσματος, — τῆς παραδόξου μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν εἰς τὸν κόσμον ὁ Χριστὸς καὶ οἱ αὐτοῦ Ἀπόστολοι. Ὅσον δὲ μέγα ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, ὥστε πᾶς ἀνθρώπος, εἴτε πιστὸς, εἴτε ἄπιστος, ἂν δὲν ἀγνοῇ ὀλότελα τὴν ἱστορίαν, πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτον ὁ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΤΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΟΤΑΤΟΣ τῶν ὅσοι ἐπὶ γῆς ἐφάνησαν· καὶ ὅτι αὐτὸς ἐπέφερε τὴν θαυμασιωτάτην μεταβολὴν τῶν ὅσαι ποτὲ ἐνηργήθησαν εἰς τὴν θρησκείαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀλλὰ τὴν θαυμασιότητα ταύτην μεταβολὴν ἔκαμεν ἀνὴρ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, — ἔθνος τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰ μέγιστα καὶ κραταιότατα, — οὐδέποτε ἴσον με τοὺς Ἕλληνας καὶ ἄλλα διάφορα τῶν ἀρχαίων ἔθνων κατὰ τὴν φήμην τῆς σοφίας καὶ τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἐμπειρίας εἰς τὰς βιωτικὰς τέχνας. Ταῦτα δὲ πάντα ἐγιναν ὑπ' ἀνθρώπου καταπεφρονημένου καὶ καταδεδιωγμένου, καὶ ἀτίμως θανατωθέντος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, τῶν ἑαυτοῦ ὁμογενῶν. Ἐὰν λοιπὸν ἠρώτας ἄπιστόν τινα, Ἐποῖος ὁ θαυμασιώτατος ἀνὴρ ἀφ' ὅσους ποτὲ ὑπῆρξαν; καὶ ποῖος ἐπέφερε τὸ παραδοξότατον ἀποτέλεσμα κατὰ τὸν πλέον παράξενον καὶ θαυμασιὸν τρόπον; μόλις ἠδύνατο νὰ μὴν ἀποκριθῇ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἐχρημάτισεν ὁ τοιοῦτος.

Ἐπειτα δὲ ἠμπόρεις νὰ προκαλέσῃς αὐτὸν νὰ σοῦ ἐξηγήσῃ, τίνι τρόπῳ συνέβη, (καθ' ὑπόθεσιν ὅτι ἡ ἡμετέρα θρησκεία εἶναι ἀνθρώπου ἐπινόημα), ὥστε ὅλα ταῦτα νὰ εὐρίσκονται προλελεγμένα εἰς τὰς ἀρχαίας προφητείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης· εἰς βιβλία, τὰ ὁποῖα μετ' ἐπιμελείας καὶ μεγίστου σεβασμοῦ φυλάσσονται ὑπὸ τῶν ἀπίστων Ἰουδαίων μέχρι τῆς σήμερον.

Εἰς διάφορα μέρη τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐμπορεῖς νὰ εὕρῃς τοιαύτας προφητείας. Ὡς, λόγου χάριν, προφητεύθη ὅτι ἀγαθὸν μέγα ἐμελλε νὰ προκύψῃ εἰς ὅλα τὰ τῆς οἰκουμένης ἔθνη ἐκ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀβραάμ (Γεν. κβ'. 18). Ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

Ὅτε δὲ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ πραγματικῶς ἐγιναν μέγα ἔθνος, καὶ διὰ τοῦ Μωϋσέως ἔλαβον θρησκείαν τὴν ὁποίαν τὰ μέγιστα ἐσεβάζοντο, φυσικώτατα ἤθελαν νομίζειν ὅτι ἡ ἀνωτέρω προφητεία ἐννοοῦσε τῆς θρησκείας αὐτῆς τὴν διάδοσιν. Πᾶς δὲ ψευδοπροφήτης Ἰουδαῖος ἤθελε βεβαίως ἐπικυρώσειν αὐτὸν τὸν στοχασμὸν. Προσλέχθη μ' ὅλον τοῦτο ὅτι ἡ θρησκεία, τὴν ὁποίαν εἶχαν λάβειν παρὰ τοῦ Μωϋσέως οἱ Ἰσραηλίται, ἐμελλε νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἄλλην νεάν· ὡς εἰς Ἱερ. λή. 31. Ἴδου ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα

διαθήκην καινήν, οὐ κατὰ τὴν διαθήκην, ἣν διεθέμην τοῖς πατέραςιν αὐτῶν, κτλ.

Ὁμοιοσημάντους προφητείας δύνασαι νὰ εὔρης εἰς Ἱερ. λθ'. 40. Ἱεζ. λζ'. 26. Μιχαίου δ'. 1.

Προφητεύθη παρομοίως, ὅτι τὰ μεγάλα ταῦτα ἀποτελέσματα δὲν ἐμελλαν νὰ γεννηθῶσιν ὑφ' ὅλου τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, ἀλλ' ὑφ' ἐνὸς ἰδιαιτέρου ὑποκειμένου τοῦ ἔθνους αὐτοῦ· τὸ δ' ἔτι μᾶλλον ἀξιοσημείωτον, ὅτι ὁ εἰς οὗτος ἐπαγγελθεὶς Σωτὴρ ἐμελλε νὰ κατατρονηθῆ καὶ ν' ἀπορριφθῆ ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ λαοῦ, ὡς ἐμπορεῖς νὰ ἀναγνώσης εἰς Ἠσαίου νη'. 3· καὶ ὅμως ὅτι Αὐτὸς ἐμελλεν, ἂν καὶ ὑπ' αὐτῶν θανατωθεῖς, νὰ συστήσῃ μέγα καὶ ἐκτεταμένον βασίλειον. Προφητείας περὶ τῶν διαφορῶν τούτων ἐμπορεῖς νὰ ἴδῃς εἰς Ἠσαίου θ'. 6· ἰά. 1· Ἱεζεκ. λδ'. 23.

Τὸν καιρὸν δὲ, ὅτε πολλὰ τούτων προφητεύθησαν, (τὸ ὅποιον οἱ σημερινοὶ ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι μαρτυροῦν ὅτι συνέβη ἑξακόσια ἔτη πρὸ Χριστοῦ γενέσεως), καὶ προσέτι τὸν καιρὸν ὅποτε τὸ Εὐαγγέλιον πρῶτον ἐκηρύχθη, οὐχὶ μόνον δὲν ἦσαν οἱ Ἰουδαῖοι μέγα καὶ κραταῖον ἔθνος, ἀλλὰ καὶ μάλιστα δορυάλωτον καὶ εἰς ἄλλα ἔθνη ὑποτεταγμένον. Ὡστε, κατὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην εἰκασίαν, δὲν ὑπῆρχε τι παραδοξότερον τῆς ἐκφωνήσεως καὶ πληρώσεως τῶν προφητειῶν τούτων.

Τὴν πλήρωσιν ταύτην, γενομένην διὰ τῆς ἐκτεταμένης διαδόσεως τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ἐπροσδόκων μὲν οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, πλὴν οὐδόλως εἶχαν ἰδεῖν αὐτήν, ὡς ἡμεῖς τὴν βλέπομεν. Ἐβλεπαν ὅμως ὅτι ὅσα ἐπραξε καὶ ἐπαθεν ὁ Χριστὸς συνεφώνουν μὲ τὰς προφητείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης· ὅτι Αὐτὸς ἐγεννήθη τὸν καιρὸν, καθ' ὃν εἶχε προφητευθῆν ὅτι ὁ Χριστὸς ἐμελλε νὰ ἔλθῃ, καὶ καθ' ὃν ἅπαν τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθνος περιέμενε τὴν ἑλευσίν του·—ὅτι κατὰ τὴν ἀπολογία καὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ἐνήργει τὰ θαύματα, ὅσων εἰς τὰς προφητείας γίνεται μνήμη· Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὠτα κωφῶν ἀκούσονται· τότε ἀλειῖται ὡς ἑλαφος ὁ χλωρὸς, τρανὴ δὲ ἔσται γλῶσσα μογιλάων· (Ἠσαίου λέ. 5· Λουκᾶ ζ'. 22·) ὅτι, μ' ὅλα ταῦτα, εἶχε ἀπορριφθῆν καὶ θανατωθῆν, ὡς προλέχθη· καὶ ὅτι οἱ μαθηταὶ ἐμαρτύρουν τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν αὐτοῦ, συμφώνως μὲ ἄλλας προφητείας· Οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν· (Ψαλ. ἰβ'. 10· Πράξ. β'. 17·)

Ταῦτα πάντα ὠδήγουν αὐτοὺς εἰς τὸν συμπερασμὸν, ὅποτε εἰλικρινῶς ἐξέταζαν, ὅτι ὅσα θαύματα ἔβλεπαν δὲν ἦσαν πονηρῶν πνευμάτων ἐνεργήματα, ἀλλ' ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον προῆλθε τῶντι ἐκ Θεοῦ. Ἐξ ἄλλου μέρους, ἡμεῖς, οἵτινες δὲν ἴδαμεν πραγματικῶς τὰ ὅποια ἐκεῖνοι ἔβλεπαν θαύματα, ἔχομεν ἄλλο πλεονέκτημα, βλέποντες πόσον θαυμασίως τὰ ἔκτοτε συμβεβηκότα ἐπλήρωσαν τὰς προφητείας.

Ἡ ΣΦΟΔΡΑ ἐπιθυμία τοῦ πλοῦτου συνοδεύεται πάντοτε μὲ τὴν ἀδικίαν.—ΚΟΡΑΝΕ.

Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΝΕΛΣΩΝ.

Ο ΟΡΑΤΙΟΣ ΝΕΛΣΩΝ ἐγεννήθη τὴν 29ην Σεπτεμβρίου, 1758, εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀγγλίας Νόρφολκ. Δωδεκαετῆς ἔλαβε θέσιν ἐπὶ νηὸς 64 κανονίων, πλοίαρχος τῆς ὁποίας ἦτον ὁ θεῖος αὐτοῦ. Ἐπιστρέψας, ἐστάλθη εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας, ἐπομένως δ' ἔλαβεν αὐτὸν πάλιν ὁ θεῖος του εἰς ἄλλο πλοῖον, τὸν Θρίαμβον, ὅπου ἔμεινε μέχρι τῆς τότε γενομένης ἐκστρατείας εἰς τὸν ἀρκτικὸν πόλον, τὴν ὁποίαν συνώδευσε ὡς ταπεινότητος ὑπάλληλος. Τὸ 1777 ἐξετασθεὶς κατὰ τὸ σύνθημα, διωρίσθη δεύτερος τοποτηρητὴς τοῦ ναυτικοῦ· τὸ δὲ 1778 ἐγινε πρῶτος τοποτηρητὴς τοῦ Βρίστολ. Πλεύσας ἐπὶ τοῦ πλοίου τούτου εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας, ἀνεδέχθη τὴν ὑπεράσπισιν τῶν προμαχῶνων τοῦ εἰς τὴν νῆσον Ἰαμαϊκὴν Βασιλικῆς Αἰμένος, Port Royal, ἀπειλουμένου τότε ὑπὸ τοῦ Γάλλου D' Eusting, καὶ μετὰ σειράν τῶν πλέον γενναίων ἐπιχειρήσεων ἤλωσε τὸ φρούριον San Juan, εἰς τὸν Μεξικανὸν Κόλπον· εἰς δὲ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην τόσον ἀπνύθησεν ἀπὸ τοῦ κόπου καὶ τὰς βατάνους δυσεντερίας, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ἴδια.

Τὸ 1781 ὁ πλοίαρχος Νέλσον ἐπλευσε πρὸς βορρᾶν· τὸν δ' Ὀκτώβριον 1782 ἐγνωρίσθη μὲ τὸν Γουλιέλμον Δ', μικρὸν τότε ὑπάλληλον εἰς βασιλικὴν ναῦν. Τὸ 1787 νυμφευθεὶς, ἔμεινε εἰς τὴν Ἀγγλίαν μέχρι τοῦ 1793, ὅποτε διωρίσθη πλοίαρχος τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὑπὸ τὸν Λόρδον Hood, καὶ τὰ μέγιστα διέπρεψεν εἰς Τέλω, Βαστίαν*, καὶ Καλοῦιον,—ἀνδραγαθίας ἐκτελέσας, 'τὰς ὁποίας,' λέγει ὁ Λόρδος Hood, 'δὲν δύναμαι ἱκανῶς νὰ ἐπαινέσω.' Εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Καλοῦιου ἀπώλεσε τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν, ἀλλὰ δὲν ἐγένετο οὔτε μνήμη τοῦ ὀνόματός του εἰς τὴν ἐφημερίδα· περὶ τούτου δικαίως παρεπονέθη, προσθέσας, μὲ πεποιθήσεως αἰσθημα, τὸ ὅποιον ἱκανῶς ἐδικαίωσαν τὰ μετέπειτα συμβάντα, Κἂν ἕνα καιρὸν, θέλω ἀποκτῆσειν μεγάλην ἐφημερίδα ὅπως ἰδικήν μου. Τὸ 1796 προεβιβάσθη εἰς τὸν βαθμὸν μοιράρχου, καὶ ἐπλευσε εἰς τὸ Πόρτον Φερράϊον· τὸ δὲ 1797 μεγάλως συνήργησεν εἰς τὴν νίκην τὴν ἔξω τοῦ Ἀκρωτηρίου τοῦ Ἀγ. Βιγκεντίου· διὰ δὲ τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ ἀνδρείαν εἰς τὴν ναυμαχίαν ταύτην, προεβιβάσθη εἰς τὸν βαθμὸν ὑποναυάρχου, ἐγένετο Ἱππότης τοῦ Λουτροῦ, καὶ ἤξιώθη τῶν προνομίων τῆς πόλεως τοῦ Λουδίνου. Τὴν 28ην Μαΐου, 1797, ὁ Ἱππότης Ὁράτιος Νέλσον μετέφερε τὴν σημαίαν αὐτοῦ εἰς τὸν Θησία, καὶ εἰς τὴν γενναίαν ἐφοδὸν κατὰ τῆς πόλεως Santa Cruz ἐκτυπήθη τόσον βαρῶς εἰς τὸν δεξιὸν ἀγκῶνα, ὥστε ἀποτομῇ κατέστη ἀναπόφευκτος. Ἐκ δὲ τῆς ἐπισυμβάσης ἀσθενείας ἀναγκασθεὶς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα, ἔλαβε σύνταξιν ἐτήσιον διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις του.

* Ἡ Βαστία καὶ τὸ Καλοῦιον, κοινῶς Κάλβι, εἶναι ἀμφότεραι πόλεις τῆς Κύπρου, ἤτοι Κύπριας.

Πνεῦμα, ὁποῖον τὸ τοῦ Νέλσωνος, δὲν ἠδύνατο ν' ἀπρακτῆ πολὺν χρόνον, μάλιστα ὅτε ἡ πατρίς ἐχρειάζετο παρ' αὐτοῦ βοήθειαν. Ἐν 1798 ἐξέπλευσε μετὰ στολίσκου νὰ κατασκοπεύῃ τοὺς ἐν Ἰέλω Γάλλους· μετὰ μακρὰν δὲ καὶ δραστήριον καταδίωξιν, ἀφοῦ πολλάκις ἐματαίωσαν τοὺς ἀγῶνας αὐτοῦ ἀνεμοζάλοι καὶ εἰδήσεις ἀβέβαιοι περὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐχθροῦ, ἐναυμάχησε τέλος εἰς τὸν Κόλπον τοῦ Ἀβουκίρ, καὶ ἐκέρδησε τὴν λαμπρὰν νίκην τοῦ Νείλου, ἐνόησαν πᾶν ὅτι ἄλλαι νίκαι εἶχαν ἀξιοθαύμαστον. Διὰ ταύτην ἐγινε Βαρόνος Νέλσων, καὶ διὰ τὰς ἀκολούθους αὐτοῦ εἰς τὴν Σικελίαν ἐκδουλεύσεις ἐτιμήθη μὲ τίτλον Δουκὸς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Σικελίας, καὶ μὲ ὑποστατικά, χορηγῶντα ἐτησίως 3000 λίτρας στηρλίνας. (Ἴδε Σελ. 17.)

Ἐπιστρέψας ἐκ τῆς Μεσογείου, ἀπέπλευσεν ὑπὸ τὸν Sir Hyde Parker κατὰ τῆς Δανίας. Μολονότι δὲ οἱ Δάνοι ἦσαν ἄριστα προητοιμασμένοι, οἱ Ἀγγλοὶ ὅμως ἔδειξαν τσαύτην ἀνδρείαν, ἰκανότητα, καὶ κρίσιν εἰς τὴν ἐν Κοπενάγη μάχην, ὅσην εἰς τὴν τοῦ Νείλου· ἦτον ἡ φρικωδεστάτη ὄλων τῶν συμπλοκῶν, καὶ νίκη τόσο ἐντελής, ὅσον ἄλλη ὅποιαδήποτε. Τὸ ἄμεσον αὐτῆς ἀποτέλεσμα ἦτο συνθήκη, ἣτις ἐτελείωσε τὸν πόλεμον, διαλύσασα τὴν βόρειον ὁμοσπονδίαν.

Εἰς τὸν βαθμὸν ὑποκόμητος ὑψώθη ὁ Νέλσων, ἀνεπαύθη ὀλίγον εἰς τὰ ἴδια του ὑποστατικά, χαιρόμενος τὰς ἀνταμοιβὰς καὶ τιμὰς, τῶν ὁποίων τόσο δικαίως ἠξιώθη· ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ πολέμου, διαρίσθη, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν ὄλου τοῦ ἔθνους, ναύαρχος τοῦ παρασκευαζομένου τότε στόλου πρὸς συμπλοκὴν μὲ τοὺς ἠνωμένους στόλους τῆς Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας. Τὴν 21ην Ὀκτωβρίου, 1805, συναπηντήθη μὲ αὐτοὺς ἐξω τοῦ Ἀκρωτηρίου Τραφαλγάρ, περὶ τὰ ἐξήκοντα μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῶν Γαδεΐρων· τὸ ὑπ' αὐτοῦ δ' ἐκδοθὲν ἐσχατον σύνθημα ἐδέχθη μ' ἐνθουσιαστικὴν ἐπικρότησιν ὄλος ὁ στόλος. — Ἡ Ἀγγλία ἐλπίζει νὰ πράξῃ καθεὶς τὸ χρέος του. Αὐτὸς ὁ ἴδιος προηγήθη, ἐφορμήσας ἐπὶ τῆς Νίκης κατὰ τῆς Ἰσπανικῆς νηὸς Ἀγιωτάτης Τριάδος, 136 κανονίων· δίδων δὲ αὐτὸς παράδειγμα τῆς φιλανθρωπίας, τὴν ὁποίαν εἰς ἄλλους θερμοῦς συνίστα, καὶ τὴν ὁποίαν ἐφιλοτιμεῖτο νὰ κάμῃ χαρακτηριστικὸν τοῦ Βρετανικοῦ στόλου, διέταξε νὰ παύσωσι πυροβολοῦντες κατὰ δικρότου τινὸς, ὑποθέτων ὅτι αὐτὸ εἶχεν ἤδη καταβιβάσειν τὴν σημαίαν. Ἐκ τῆς νηὸς ταύτης, τὴν ὁποίαν τοιοῦτοτρόπως εἶχε δις σώσειν, ἔλαβε τὴν θανάσιμον πληγὴν. Φορῶν, παρὰ γνώμην τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ, τοὺς ἀστέρας τῶν διαφορῶν ταγματῶν, ὑφ' ὧν εἶχε τιμηθῆν, ἐγινε σημάδιον εἰς τοὺς ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν καταρτίων πυροβολοῦντας. Εἰς τὴν μίαν καὶ τέταρτον, κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς ναυμαχίας, παρετηρήθη πίπτων ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· στρέψας δὲ πρὸς τὸν πλοίαρχον, ἐξεφώνησεν ἀσθενῶς, «Ἐγὼ πλέον ὑπάγω, πλοίαρχε· μοῦ διεπέρασαν τὸ ῥαχοκόκαλον!» Ἄλλ' ἀκόμη καὶ τώρα, εἰς τὰς ὁδύνας καὶ εἰς τὴν ἀγωνίαν τοῦ θά-

νάτου, ἔδειξε μεγίστην ἐτοιμότητα πνεύματος· ἐξέδιδε προσταγὰς μὲ τὴν αὐτὴν γαλήνιον κρίσιν, ἐνεψύχωνε δ' ἅπαντας μὲ τὴν αὐτὴν ἀνδρείαν, τὴν ὁποίαν τσαύκις εἶχε δεῖξειν. Προσευχήθη ὑπὲρ πατρίδος· τελευταίας δὲ φωνὰς, εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐνδόξου σταδίου του, ἤκουσε τὰς διὰ τὴν νίκην κραυγὰς καὶ ἀνευφημίας τῶν Ἀγγλῶν ναυτῶν, — νίκην μεγάλην, ἀκόμη καὶ μ' ὅποιαδήποτε τῶν ἰδίων αὐτοῦ παραβαλλομένην.

Ὁ θάνατος τοῦ Νέλσωνος ἦτο συμφορὰ, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ τόσο λαμπρὰ νίκη δὲν ἴσχυε νὰ ἐλαφρύνῃ· ἔχασεν αὐτὸν ἡ πατρίς του, ἀφοῦ κατέστη ἀγάπης ἐξίσου καὶ θαυμασμοῦ ἀντικείμενον· ἐθρηνοῦσεν ἡ Ἀγγλία, ὄχι μόνον διότι ἐστερήθη τὸν μέγιστον αὐτῆς θαλασσινὸν ἥρωα, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ἠμπορεῖ νὰ πληρώσῃ τὰς ἐκδουλεύσεις ἐκείνας, δι' ὧν ἐξησφαλίσθη τὸ κλέος, ὁ πλοῦτος, καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ ἔθνους. Ἄλλο τι παρὰ τιμὰς μετὰ θάνατον δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἀποδώσῃ· σώζεται ὅμως καὶ περιθάλλεται τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ μ' αἰσθήματα μόλις πρότερον ἐγνωσμένα, καὶ ὁ Νέλσων εἶναι μέχρι τῆς σήμερον ἡ δόξα καὶ τὸ καύχημα τῶν Βρετανῶν.

Εἰς αὐτὸν ἐνυπῆρχαν ὄλαι σχεδὸν αἱ ἀρεταί, ὅσαι κυρίως ἀνυψοῦν καὶ λαμπρύνουν τοὺς ἀνθρώπους· ἦτον ἀγγίλους, σταθερὸς εἰς τὰς ἀποφάσεις, ὄλα τὰ σχέδιά του ἐκτελῶν μὲ τὴν πλείον ἀτάραχον γενναϊότητα. Εἰς τὴν θερμότητα τῆς μάχης δὲν ἐλησμόνει τὸ ἔλκος, ἔχαιρε δ' εἰς τὰς νίκας τόσο διότι παρεῖχαν εἰς αὐτὸν τὰ μέσα τοῦ σώζειν, ὅσον διὰ τὰλλα ἐξ αὐτῶν πλεονεκτήματα. Ἐνα μέγαλον σκοπὸν εἶχε, τὸ καλὸν τῆς πατρίδος του· μίαν ἐπαινετὴν φιλοτιμίαν, τὰς παρ' αὐτῆς ἀνταμοιβὰς· τίς μᾶλλον συνήργησεν εἰς τὸ πρῶτον; τίς μᾶλλον ἠξιώθη τοῦ δευτέρου;

ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΚΥΝΟΥ.

Εἰς τὸν Α'. Τόμον τῆς Ἀποθήκης, Σελ. 49, περιεγράψαμεν τὸν γενναῖον Κύνα, τὸν ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς νήσου Νέας Γῆς, (Newfoundland) εἰπόντες, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι πολλάκις σώζει ἀνθρώπους ἀπὸ πνιγμῶν, καὶ δόντες μάλιστα ἐν ἀξιοσημείωτον τούτου παράδειγμα. Ὅμοιον τι συνέβη ἐσχάτως εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Κύριός τις διέβαινε ὁρόμον, τὸν ὁποῖον, ἐχειλίσας ὁ ποταμὸς διὰ τὰς ἀφθόγους βροχὰς, εἶχε καταπλημμυρίσειν· ἡ ἄμαξα, ἀφοῦ πλείον ὁ ἵππος δὲν ἠδύνατο νὰ βαδίξῃ, ἐχώθη εἰς τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ κύων, ὅστις ἐκολύμβησε πρὸ τῆς ἀμάξης, βλέπων ὅτι αὐτὴ δὲν ἠκολούθει, ἐπέστρεψεν, ἔδυσσε, καὶ λαβὼν τὸν κύριον αὐτοῦ, τὸν ἔφερεν εἰς ξηρὰν. Μετέπειτα, καὶ πάλιν δύσας, ἤρπασε τὸν ἵππον ἀπὸ τὸ ὕτιον, καὶ κρατῶν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τὰ ὕδατα, τὸν ἔφερεν ἕως εἰς τὴν δαχθῆν. Ἐν τῷ μεταξὺ, συνελθὼν ὁ κύριος τοῦ γενναίου σκύλου, καὶ ἰδὼν αὐτὸν εἰς τὴν δαχθῆν προσπαθοῦντα νὰ κόψῃ τὰ δεσμίματα τῆς ἀμάξης, τὸ βάρος τῆς ὁποίας ἐβάστα τὸν ἵππον μέσα εἰς τὰ ὕδατα, συνέδραμε καὶ αὐτὸς, ὥστε καὶ οἱ δύο ὁμοῦ ἀπήλλαξαν τὸν ἵππον.